

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 30

Rugpjūčio - August 14, 1987

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan, susitaręs su kongreso vadais, pasiūlė naują centrines Amerikos taikos planą, pagal kurį turės būti sušabdyti abiejų pusių kariniai veiksmai, nutraukiama karinė parama ir atšaukiami kariniai patarėjai, o Nikaragvos vyriausybė pasižada įgyvendinti krašte demokratiją. Iki rugsėjo 30 nepasiekus susitarimo, JAV kongresas turėtų suteikti Nikaragvos partizanams žymiai didesnę paramą kaip ligšiol.

Prieš Nikaragvos vyriausybę kovojančių partizanų vadai tarėsi dėl Centrinės Amerikos taikos plano su valst. sekretorium Shultz ir kongreso vadais.

Sov. Sąjunga paskelbė, kad ji susitarė su Iranu bendradarbiauti didelio masto ekonominiuose projektuose ir pagilinti politinius santykius. Tarp numatomų projektų minima aliejaus vamzdžių linijos ir aliejaus valyklų ir plieno įmonių statyba, geležinkelio tiesimas ir kita.

Naujosios Zelandijos min. pirmininkas David Lange įspėjo Sov. Sąjungą nutraukti ruonių gaudymą, nes kitaip jis uždrausias Sov. Sąjungos laivams įplaukti į N. Zelandijos uostus. Sovietai skelbiąsi ruonius gaudą tyrimo reikalam, bet per praėjusius metus jų susigaudė net 4,000.

JAV ir Vakarų Vokietija susitarė bendrai gaminti raketą kovai prieš laivus naudojamom ir vandens paviršium skriejančiom prieš raketom naikinti.

Afganistane prie sostinės Kabul ir Kandahar miesto jau kuris laikas vyksta labai aršios kautynės. Partizanai esą apsupę šiuos miestus taip, kad nutraukė bet kurį susisiekimą su jais, ir dėlto tuose miestuose pradėjo trukti pragyvenimo reikmenų ir maisto. Kondahar miestas yra pavirtęs į griuvusių krūvą. Čia liepos 27 nukrito sovietų karinis lėktuvas, ir juo skridę 27 sovietų ir afganų pareigūnai žuvo.

JAV Europos sąjungininkai, vengdami įsikišti į galimą kilti karinį konfliktą, atsisakė dalyvauti JAV vykdomam plane — duoti karo laivų tanklaiviams lydėti Persijos įlankoj.

Rytų Vokietija pirmą kartą leido ir tūkstančiams jaunuolių lankyti gimines Vakarų Vokietijoje ir praleisti ten 10 dienų. Anksčiau tokią teisę turėjo tik pensininkai.

Buv. J. T. karo nusikaltėliams tirti tarptautinė komisija rugsėjo svarstys, ar jos sudarytos bylos turi būti padarytos prieinamos visiems. 12 iš komisiją sudarančių 17 narių jau anksčiau paskelbė savo sutikimą.

Filipinų kardinolas Jaime Sin Vilniaus Astorijos viešbutyje, kairėje vysk. J. Preikšas, dešinėje arkivysk. Liudas Povilonis. Nuotr. E. Šulaičio

BIJOSI NET BAŽNYČIOS SKAMBINANČIŲ VARPŲ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

Baudžia už Vėlinių procesiją

Kiaukliai (Širvintų raj.), 1985 m. lapkričio 18 d. į Širvintų rajono vykdomąjį komitetą buvo sukviešti Kiauklių bažnytinio komiteto nariai: Stasys Andrikonis, Vytautas Nusevičius, Stasys Markauskas, Juozas Mackela, Vaclovas Dijokas.

Juos priėmė RRT atstovas Kizas. Kartu buvo vienas nepažįstamas pareigūnas. Kizas piktinosi viskuo: eiseną į kapines, vaikų katekizacija, pamokslais, kuriuose buvo minimi kunigai — kaliniai.

Komiteto nariai drąsiai gynė savo kleboną, aiškindami, kad Vėlinių procesija niekam netrukdytų, o dėl varpų skambinimo, kurie būktai trukdė mokinams pamokas, tai vis tik labiau triukšmą kėlė specialiai pasiūstos mašinos su žvyriumi paskui tikinčiųjų eiseną.

Ėjimas į kapines yra daugiametė parapijos tradicija, ir tikintieji reikalavo, kad klebonas eitų. Kartu parapijiečiai džiaugėsi, kad klebonas kun. R. Puzonas jiems labai geras: vienodai traktuoja visus parapijiečius, visur, kur tik gali, padeda o valdžios priekaištai — tai tik niekuo nepagrįstas tuščias kerštavimas.

Valdžios atstovas išdrįso meluoti, kad tik jų parapija iš visų Lietuvoje esančių parapijų su rengė Vėlinių procesiją. Šmeižė suimtus kunigus, teigdamas kad jie iš sakyklų raginę šaudyti komunistus.

Lapkričio 27 d. parapijos komiteto nariai išsiuntė RRT įgaliotiniui ir "Valstiečių laikraščio" redakcijai skundą dėl sutrukdytos Vėlinių procesijos. Po protestu pasirašė 57 žmonės. Gruodžio 25 d. parapijos komitetas gavo P. Anilionio atsakymą, kad jų skundas persiųstas svarstyti Širvintų rajonui.

"Valstiečių laikraštis" gruodžio 21 d. atsakė kiaukliečiams straipsniu "Iš nepasiskelbtų laiškų", pakaltindamas katalikų bendruomenės vadovus ir kun. R. Puzoną religinių nuostatų pažeidinėjimu.

Gruodžio 18 d. į parapijos kleboniją prisistatė apylinkės pirmininkas Vladas Karaliūnas su keliais darbuotojais ir perskaitė Kiauklių aštuonmetės mokyklos mokytojų raštą, prašančių uždrausti klebonui skambinti varpais darbo dienomis nuo 9 iki 16 val. atseit, trukdo pamokas. Klebonas paaiškino, kad paskirti laidotuves kitu metu nėra galimybių.

Pirmininkas surašė aktą dėl Vėlinių procesijos.

1985 m. gruodžio 25 d. — pirmąją šv. Kalėdų dieną, kun. R. Puzonas buvo kviečiamas atvykti į rajoną, kur buvo svarstoma jo administracinė byla. Kunigas į rajoną nenuvyko, nuvyko kai kurie bažnytinio komiteto nariai sumokėjo 10 rub. baudą už Vėlinių procesiją.

Atleidžia iš darbo

Šiauliai. 1985 m. rugpjūčio 28 d. Šiaulių raj. Švietimo skyriaus metodistas Jonas Jurevičius buvo pakviestas pas Švietimo skyriaus vedėją Krūmą.

Vedėjas paklausė J. Jurevičiaus, ar buvęs per kaimyno Orkičiaus laidotuves bažnyčioje. Metodistui paaiškinus, kad keiliom minutėm buvo užėjęs (iš darbo išėjo leidis tiesioginei vištininkei), vedėjas pagrasino atleisti jį iš darbo už tariamą pravaikštą.

Tai seniai reikėjo padaryti vien tik dėl jo brolio Mečislavo Jurevičiaus. Po kelių dienų J. Jurevičius vėl buvo iškviestas pas vedėją. Čia jo laukė rajono profsąjungos k-to pirm. Dirvonskienė, Švietimo skyriaus partsekretorė Mačvienė ir kt. Jurevičiui buvo pranešta, kad čia jam ne vieta dirbti ir rajono partijos sekretorės Abkaitės įstatymų bus atleistas iš einamų pareigų.

Vedėjas Krūmas reikalavo, kad pakviestas parašytų pareiškimą savo noru atsisakęs pareigų, kitaip į darbo knygėlę bus įrašyta atitinkamas straipsnis, ir jis niekur negaus darbo.

Taip metodistas J. Jurevičius, išdrįsęs Švietimo skyriuje 17 m., apdovanotas LTSR Švietimo pirmūno ženkluku ir garbės raštais, buvo priverstas palikti darbą. Šiuo metu jis dirbo Ginkūnų aštuonmetėje mokykloje eiliniu mokytoju.

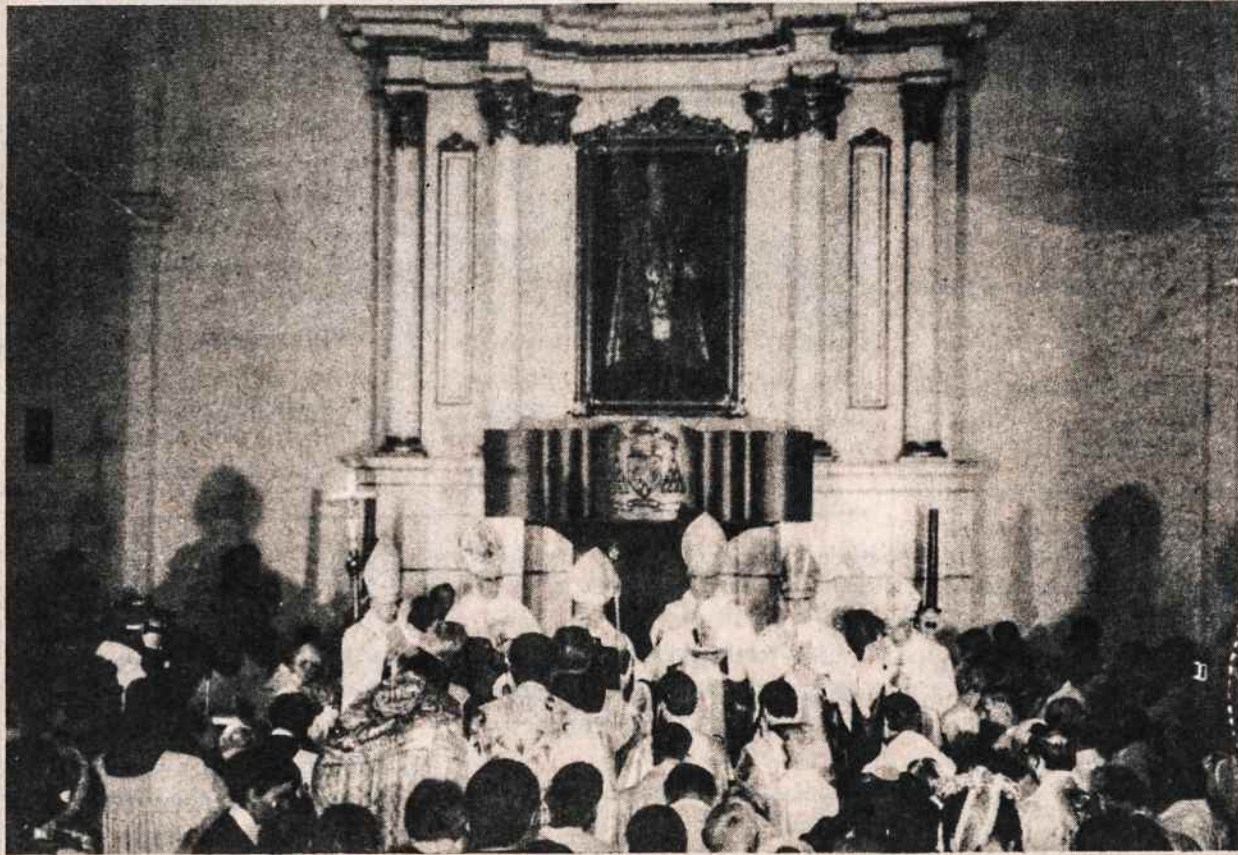
Neleido dalyvauti laidotuves

Aukštėlė (Šiaulių raj.). 1980 m. buvo laidojamas Aukštėklės aštuonmetės mokyklos buvęs direktorius Dargužas. Kadangi velionis buvo laidojamas su bažnytiniais apeigomis, nežiūrint jo didelių nuopelnų švietimo sistemai (pokario laikotarpiu surinkęs pinigų, pastatė mokyklą), dalyvauti mokinams ir mokytojams buvo griežtai uždrausta.

Tardo mokinę, kad lankė bažnyčią

Kiaukliai (Širvintų raj.). 1985 m. spalio 21 d. Kiauklių aštuonmetės mokyklos pionierių vadovė Lapėnienė ir mokyklos di-

(nukelta į 2 psl.)

Palaimintojo Jurgio Matulaičio altorius Marijampolės-Kapsuko bažnyčioje. Altorius buvo pašventintas liepos 11. Prie altoriaus arkivyskupas L. Povilonis visi Lietuvos vyskupai. Apie tai buvo rašyta praeito Darbininko pirmame puslapyje. Ed. Šulaičio

FILIPINŲ KARDINOLAS LIETUVOJE

Liepos 12 - 13 Lietuvoje lankėsi Filipinų kardinolas Jaime Sin, kuris buvo tik antras tokio aukšto rango Bažnyčios dignitorius pokario metais aplankęs Lietuvą. Pirmasis buvo vengrų kardinolas Lazlo Lékai, kuris Lietuvą lankė 1979 metais.

Prieš atvykdamas į Vilnių, Filipinų kardinolas Sin viešėjo Maskvoje, kur susitiko tik su valdžios parinktais pareigūnais.

Vilniuje kardinolas buvo sustojęs atnaujintame Astorijos viešbutyje, kuris yra skersai gatvės nuo šv. Kazimiero bažnyčios, dabartinio ateizmo muziejaus.

Pirmosios savo vizito dienos vakare kardinolas atlaikė mišias Aušros Vartų koplyčioje ir paskė pomokslą.

Apie kardinolo vizitą spauda

nieko nerašė, tad pirmąją dieną žmonės nežinojo, kad jis lankosi Vilniuje. Tikintieji tik atsitiktinai jį susitiko Aušros Vartų koplyčioje. Tačiau Kauno katedroje jau dalyvavo didelė žmonių minia. Su kardinolu buvo susitikę keli Amerikos turistai, kurie tuo metu viešėjo Vilniuje.

Jis taip pat susitiko ir su Lietuvos vyskupais bei vyskupijų valdytojais.

Kardinolas Jaime Sin važiavo neparengtas, nepažindamas gyvenimo Sovietų Sąjungoje, todėl jis ir padarė pareiškimų, kurie neatitinka tiesai. Apie tai buvo rašyta praeitime Darbininko numeryje. Sovietai sugebėjo jį panaudoti savo propagandai.

Kardinolas, grįžęs į Manilą, vienai korespondentei pareiškė, kad Lietuvoje visos ko-

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

16

Malda už Tėvynę

Užbaigsiu prisiminimus malda už Tėvynę. Ją p. Petras ir Lietuvos partizanai kasdien kalbėdavo. Sugrįžęs iš Gulago ją p. Petras man padiktavo:

— DIEVE, Kurs leidai tautas ir įdiegei joms laisvės troškimą, gražink prašome ir mūsų Tėvynei laisvės dienas. Tegul tie bandymai, kuriuos Tu leidai mūsų šaliai, nebūna jos pražūčiai, bet greitesniam jos prisikėlimui ir didesnei mūsų dvasios gerovei.

Laimink, VIEŠPATIE, mus, kurie buvome priversti palikti gimtuosius namus, suteik mums jėgų kantriai pernešti sunkią partizano, kalinio, tremtinio, išeivio dalią, kad liktume ištikimi savo Tėvynei ir neštume jai naują atgimimo ugnį. Laimink namuose likusius mūsų tėvus, brolius ir seseris. Laimink mūsų jaunąją kartą, kad ji būtų ištikima TAVO valios vykdytoja. Laimink mūsų Motiną Bažnyčią ir jos vadovaujančius asmenis. Guosk dėl tautos nuskriaustuosius. Amžinąjį atilsį suteik, VIEŠPATIE, tiems, kurie yra jau kritę kovos lauke. Išgelbėk, VIEŠPATIE, mūsų brangią Lietuvą, kuri taip nuoširdžiai TAVE myli ir garbina. Prašome per KRISTŲ mūsų VIEŠPATI. Amen.

Nijolės tėvai

Tiems, kurie prašė mano biografijos, noriu pirmiausiai papasakoti kokius kilnius tėvus gerasis DIEVAS man davė. Cituoju užrašą iš jų sutuoktinių liudijimo: "Sadūnas Jonas, Juozo gimęs 1899 m. ir Rimkutė Veronika, Juozo gimusi 1915 m. 1934 m. gegužės 10 d. susituokė. Re-

gistracijos vieta Svedasų Romos Katalikų bažnyčia." Sutuokė kan. Petras Rauda, buvęs Mamos kapelionas ir auklėtojas.

Mano tėtis Jonas Sadūnas, gimęs 1899 rugsėjo 8 d., buvo jauniausias iš gausios šeimos. Išaugo penkiese: keturi broliai — Juozas, Silvestras, Kazimieras, Jonas ir sesuo Uršulė. Gimė ir augo Pusnės kaime, Giedraičių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Buvo gabus, doras ir labai darbštus. Ilgai ganė bandą, savistoviai pasirodė ir išlaikė gimnazijos baigimo egzaminus. 1924 m. įstotį į Žemės ūkio Akademijos agronomijos skyrių. Išlaikė visus semestrinius ir diplominius egzaminus, atliko vienerių metų praktiką, apgynė diplominį darbą ir 1930 Vytauto Didžiojo metais rugsėjo 5 d. gavo diplomuoto agronomo kvalifikaciją ir paliko dirbti dėstytojų toje pat Dotnuvos Žemės ūkio akademijoje. Buvo religingas, bet ypač sustiprėjo tikėjime taip, kad už DIEVĄ galėjo su džiaugsmu mirti, kai aplankė Liurdą Prancūzijoje. Tai švč. Motinėls dovana tėčiui.

Atostogų metu tėtis kartu su prof. Ruokiu ir Rusecku daug keliavo: išvažinėjo visą Vakarų Europą, buvo Afrikoje. Labai mylėjo varguomenę, daug jiems padėjo, nes ir pats daug vargo besimokydamas matė. 1934.V.10 susituokė. Mano mama — Veronika Rimkutė-Sadūnienė, gimusi 1915 m. rugsėjo pradžioje, gausioje šeimoje: augo aštuoni vaikai. Du jauniausieji broliai Petras ir Aloyzas mirė dar vaikai būdami. Mama gimė ir augo Juozapavos vienkiemyje, Svedasų valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Kaip ir tėtis buvo gabi, dora, darbšti ir giliai religinga. Baigė Biržų gimnaziją ir ištėkėjusi įstojo į Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją.

Mėgdavo su tėčiu vakarais vaikščioti parko takeliais. Studentai pasislėpę už krūmų bandė išgirsti apie ką jaunavedžiai kalbasi ir labai nustebo išgirdę, kad juodu vaikščiodami kalba rožančių...

1935 kovo 22 pentadienį, gimė sūnus, kurį gegužės 12 d. Dotnuvos Romos katalikų bažnyčioje pakrikštijo Jonu-Aloyzu. Vėliau, laukdama manęs, mama susirgo pleuritu. Kad, išgelbėtų mamos gyvybę, gydytojai patarė daryti abortą. Nesutiko, nes tik Vienas DIEVAS yra visų mūsų gyvybės šeiminingas ir tebus Jo valia.

1938 liepos 22, pentadienį, ankstų rytą, garsiai rėkdamas į pasaulį atkeliavau aš. Gimiau Kaune, Donelaičio gatvėje buvusioje ligoninėje. (Pastaba: Kaune, Donelaičio gatvėje jokios ligoninės nebuvo. Nijolė gimė tur būt Raudonojo Kryžiaus ligoninėje Kaune, Laisvės Alėjoje.) Mane, kaip ir brolių, mama pagimdė be skausmų ir todėl pasakojo, vos mane pamačiusi, pažvelgė su meile ir pavadino laimingąja.

Dabar gydytojai vieningai pripažino, kad tik gimdymas išgelbėjo motinos gyvybę. Po gimdymo mama buvo perkelta į sanatoriją sustiprėti, o mane tėtis parsivežė į namus. Augino mane kartu su savo seserimi Uršule, kuri mane labai lepino. Spalio 2 d. Dotnuvos Romos katalikų bažnyčioje, kun. kanauninkas-kankinys Kemešis pakrikštijo Felicita-Nijolę vardais. Mane ir brolių pakrikštijęs kan. Kemešis buvo vėliau areštuotas ir iškankintas mirė sovietiniame kalėjime. Teilsisi Viešpaties džiaugsmel!

(Bus daugiau)

Savaitės įvykiai

Sov. Sąjunga paskelbė, kad ten prie Kremiaus sienos gegužės mėn. nusileidusio civilinio lėktuvo lakūno, vokiečio Mathias Rust teismo byla būsianti vieša, išskyrus tuos tarpus, kuriuose bus liečiamas krašto saugumas.

Naujasis jūrų pėstininkų korpo komandantas gen. Alfred M. Gray yra pasiryžęs pakelti korpo drausmės ir mokymo lygį.

Pagal amerikiečių Arabų institutą Izraelio reikalus palaikanti politinės veiklos komitetai sukelia 7 mil. dol. kongreso atstovų rinkimų reikalą ir tuo būdu sugeba nutildyti bet kuriuos debatus Art. Rytų reikalais.

Specialus prezidento Reagana atstovas, buv. ginkluotųjų pajėgų štabo viršininkas ats. gen. John W. Vasey buvo nuvykęs į Vietnamą tartis dėl ten karo metu dingusių JAV karių ieškojimo, bet, atrodo, kad ir toliau šis reikalas pasiliks neišspręstas.

JAV teisingumo departamentas pradėjo tirti, ar Panamos faktinis valdytojas gen. Manuel Antonio Noriega yra iš tikrųjų įsivėjęs į narkotikų prekybą.

Izraelio kariai šautuvų ugnim sužeidė pietiniam Libane du J.T. taikos priežiūros dalinių karių, norvegus.

JAV skubos keliu pasiuntė į Persijos įlanką specialių minom ieškoti malūnsparnių RH-53D, kur jie kartu su 200 vyrų bus patalpinti ant Gvadalcanal karo laivo.

Sovietų teismas nuteisė Černobylio branduolinės energijos įmonės katastrofos kaltininkus, įmonės direktorių Viktor P. Briuchanov, vyr. inžinierių Nikolai M. Fomin ir jo pavaduotoją Anatoli S. Diatkov 10 m. darbo stovyklos už saugumo reikalavimų pažeidimą.

Federal Communication komisija panaikino taip vadinamą nešališkumo doktriną, pagal kurią televizijos ir radijo stotys buvo reikalaujamos duoti tiek pat laiko ir priešingai nuomonei per jų stotis pareikšti.

Izraelio gynybos ministerio pavaduotojas Michael Dabel pasitūlė, kad Izraely gyveną 900,000 palestiniečių arabų būtų išskeldinti į Jordaną. Pagal jį šį planą turėtų vykdėti Vakarai, ypač JAV, nes jie yra moraliai įsipareigoję išlaikyti Izraelio integritumą.

Indijos min. pirmininkas Rajiv Gandhi, atvykęs į Sri Lanką, pasirašė susitarimą ten kelerius metus vykstančiom kovom tarp vyriausybės karių ir Tamil genties partizanų, kovojančių už didesnę autonomiją, užbaigti. Indija atsiuntė į Sri Lanką apie 3,000 karių partizanams nuginkluoti. Partizanų vadas Vallupillai Prabakaran susitarimui taip pat pritarė, ir partizanų nuginklavinimas jau prasidėjo.

Kultūros židinyje per "Valdovo" spektaklį susitikę: J. Dantienė iš Philadelphia, Petras Maželis — Valdovo režisierius iš Los Angeles, solistė Juzė Augaitytė iš Philadelphia, Tėv. L. Andriekus, OFM, Aidų kultūros žurnalo redaktorius.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilniuje, liepos mėn. pradžioje įvyko Lietuvos moksleivių dainų šventė. Buvo suvažiavę apie 25 tūkstančiai bendrojo lavinimo vidurinių, profesinių technikos mokyklų, specialiųjų vidurinių mokyklų moksleiviai, Vilniaus vaikų lopšelių-darželių auklėtiniai. Iš viso — daugiau kaip tūkstantis kolektyvų. Gausiausios buvo choristų gretos — spaliukų choruose — 4000, pionierių — 5000, mišriuose — 4500 dainorėlių. Šokėjų buvo apie 9500 ir dalyvavo kanklininkai ir birbyninkai, skudutininkai, akordeonistai, styginių ir pučiamųjų instrumentų orkestrai. Vingio parke pasirodė chorai, o "Žalgirio" stadione — šokėjai. Dainų dienos meno vadovas ir vyr. dirigentas Lietuvos liaudies artistas A. Krogertas, o šokių dienos meno vadovas ir vyriausiasis baletmeisteris Lietuvos nusipelnęs meno veikėjas V. Buterlevičius. Drabužius įvairaus amžiaus šokėjams, gimnazistams, pučiamųjų orkestrų muzikantams kūrė nemažas dailininkų būrys: Lietuvos liaudies dailininkas J. Balčikonis, nusipelnęs meno veikėjas R. Songailaitė ir J. Vincėvičius, Taip pat G. Fledžinskas, U. Nasvytytė, V. Leonavičiūtė, C. Vincevičienė. Vyriausieji šventės dailininkai — Lietuvos liaudies architektai A. ir V. Nasvyčiai. Šiai šventei sukurta devyni muzikiniai kūriniai ir keturiolika šokių bei šokių kompozicijų.

— Vilniaus miesto centrinis 30 tūkstančių vietų stadionas

— Vilniaus miesto centrinis 30 tūkstančių vietų stadionas

Kinijos oficiali spauda pradėjo propagandos karą prieš spaudinius, garbinančius žmogžudystes, pornografiją, vulgariškumą, nes tai skatina jaunimą išsižadėti moralinių principų ir negerbti partijos.

Irano apie 155,000 šiitų, nuvykę piligriminės kelionės į Saudi Arabiją esančią islamo Mėca šventovę, Irano šiitų vado Khomeini paraginti surengė politines demonstracijas, kurios ten yra uždraustos. Saudi Arabijos saugumo daliniam malšinant demonstracijas žuvo per 400 žmonių, daugiausia šiitų. Dėlto Irane buvo užpultos Saudi Arabijos ir Kuvaite atstovybės ir gerokai apnaikintos. Iranas dėl demonstracijų apkaltino JAV ir prižadėjo atsikėryti ir nuversti Saudi Arabijos ir Kuvaite vyriausybes. Viso pasaulio arabų valstybės šiam reikalui pritaria Saudi Arabijai.

Pramoninių ir atsilikusių valstybių ūkinė konferencija pasibaigė, sutardama leisti žymiai daugiau pasireikšti privačiom ūkiui atsilikusiose valstybėse; palengvinti įsiskolinusiom valstybėms skolų grąžinimą, bet atsisakė patenkinti Lotynų Amerikos valstybių reikalavimą sukurti naują trečiojo pasaulio valstybėms skolų strategiją, siekiant automatinį skolų grąžinimo lengvatų.

JAV karo aviacija jau pasigaminę pirmą raketą kariniam satelitui į erdvę išmesti. Titan — 2 raketa galės išmesti oro sekimo, žvalgybos ir mokslo satelitus į aplink žemę neaukštą orbitą, o netrukus bus pasigaminata ir Delta — 2 vidutiniuose nuotoliuose skriejančiam satelitui išmesti ir Titan — 1 raketa labai sunkiems satelitams išmesti.

Sov. Sąjungoj del pareigūnų kaltės įvyko dvi aplinkos taršos katastrofos, viena centrinės Azijos Turkmenų respublikoj ir antra prie Kaspijos jūros Krasnovodske, kurių metu buvo sužeisti 41 žmonės.

Filipinuose partizanai iš pravažiuojančio automobilio nušovė savivaldybių ministrą Jaime Farrer.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

rektorės pavaduotoja Kalinina į mokyklos kambarį nusivedė ketvirtokę Inga Zvingevič.

Mokytojos barė mergaitę, kam keletą kartų buvo nuejęsi į bažnyčią ir kleboniją. Reikalavo pažado, kad tokie nusikaltimai daugiau nepasikartos. Mokytojos atsagstė mokinės uniformą, tikrindamos ar ant kaklo nėra religinio medalijono.

Spalio 24 d. Kalinina ir kitos mokytojos tardė I. Zvingevič, kiek kartų buvusi bažnyčioje ir klebonijoje. Inga į klasę grįžo verkdam.

Tikintys mokiniai guodė ją ir skatino neišsigąsti bauginimų. Po pamokų Ingos auklėtoja Kvaksienė, mokytoja Kalinina ir Kadžiulis nuvežė mokinę į namus ir privertė jos motiną parašyti paaiškinimą dėl dukros "nusikaltimų".

Motiną įpareigojo kasdien iš mokyklos Inga vesti tiesiai į namus, kad tik ji nebedraugautų su tikinčiais draugais.

Tos pačios mokyklos šeštos klasės mokinį Dainių Matijošių, kuris yra tikintis ir todėl liovėsi nešioti pionieriaus kaklaraštį, barė direktorė Grigaitienė, mokytojos Kalinina, Lapėnienė ir kitos. Lapėnienė nusivedė Dainių į klasę ir užrišo jam kaklaraštį.

Kažkas jau buvo įskundęs, kad

pramatyta statyti Šeškinės plokštikalnyje. Projekto autorius, respublikos nusipelnęs architektas A. Nasvytis ir projekto vyr. architektas R. Stasėnas. Šis modernus sporto kompleksas turės papildomą veją, dengtas tribūnas, 4 futbolo treniruotės aikštės, dešimt teniso aikštelių, reabilitacijos centrą, sporto muziejų, dvi bendrojo fizinio pasiruošimo sales, daug kitų sportininkams, teisėjams, žurnalistams reikalingų patalpų. Statyba numatyta pradėti 1988 ir baigti 1992.

Lietuvos valstybinės filharmonijos vokalio instrumentinio ansamblio "Oktava" solistas Žilvinas Bubelis, dalyvavęs antrajame sąjunginiame estradinės dainų jaunųjų atlikėjų konkurse "Jurmala — 87", Latvijoje, laimėjo tris apdovanojimus: konkurso diplomą, jūr komisijos prizą už artistišumą ir radijo "Junost" programinį prizą. S. L. K.

spalio 20 d. kaimyninėje Želvos parapijoje per atlaides berniukas patarnavo šv. Mišioms, todėl mokytojos šaipėsi: "Matyt, mažai meldeisi, kad šiandien parkerį pamiršai..."

Tuo ir baigėme spausdinti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 70 numerį.

Kronikos 71 numerio turinys

"Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos" 71 numeris Lietuvoje pasirodė praėjusių metų rugpjūčio 15 dienos data. Numeris paskirtas vyskupui Julijonui Steponavičiui, kuris tais metais minėjo 25 metų sukaktį, kaip jis ištremtas iš Vilniaus ir gyvena Žagarėje, negalėdamas eiti savo pareigų. Taip pat minėjo kunigystės 50 metų sukaktį ir savo amžiaus 75 metų sukaktį.

Šiame numeryje yra sudėti šešis straipsniai: Popiežius Jonas Paulius II ir lietuvių tauta sveikina vyskupą Julijoną Steponavičių. Grįžta Muraujovo - Stalino laikai, Niekinama Motina, Atsakymas laikraščio "Tarybinė Klaipėda" anonimui, Kratos ir tardymai, Mūsų kaliniai, Žinios iš vyskupijų, Sovietinėje mokykloje, Naujieji pagrindžio leidiniai.

Kitame Darbininko numeryje pradėsime šį LKB Kronikos 71 numerį spausdinti ištisai.

ŽINIOS IŠ VIENOS

JAV delegacija Vienoje reikalauja religinės laisvės Lietuvos katalikams

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad liepos 9 d. JAV delegacija Helsinkio susitarimų peržvalgos konferencijoje Vienoj ragino sovietus atitaisyti Lietuvos katalikų būklę.

JAV ambasadorius Samuel Wise Vienoje pabrėžė, kad kunigai ir LKB Kronikos šalininkai Lietuvoj yra "sistemingai persekiojami". Jis ypač iškėlė kun. Alfonsą Svarinską, kuris 1983 m. buvo nuteistas 7 metams lagerio ir 3 metams tremties už "Antisovietinę propagandą", ir kunigus Sigitą Tamkevičių ir Joną Matulionį, kuriuos ištiko panašus likimas.

JAV ambasadorius tvirtino, kad sovietai sąmoningai tebeapriboja seminarijos studentų skaičių, atkreipdamas dėmesį į faktą, kad 114 bažnyčių Lietuvoj yra be kunigų. Jis teigė, kad sovietų valdžia irgi varžo vaikų katekizaciją ir religinės spaudos gaminimą bei platinimą.

Pareiškimas Vienos konferencijoj seka JAV Senate prastą rezoliuciją dėl Lietuvos krikšto 600 m. sukakties. Rezoliucija paremia už tikėjimą persekiojamuosius lietuvius ir reikalauja,

kad sovietai įgyvendintų savo žmogaus teisių įsipareigojimus.

Salzburgo gubernatorių protestuoja Lietuvos jubiliejaus blokadą

Š. m. liepos 9 d. Salzburgo provincijos gubernatorių Wilfried Haslauer įteikė sovietų ministrų tarybos premjerui Nikolai Ryzhkovui memorandumą, kuriame buvo išreikštas nusivylimas tuo, kad Salzburge katalikai negalėjo nuvykti į Vilnių atšvęsti 600 m. Lietuvos Krikšto sukaktį kartu su Lietuvos katalikais. Remdamasis 1970 m. pasirašyta Salzburgo - Lietuvos draugystės sutartimi, Haslauer kvietė Ryzhkovą paremti Salzburgo žygįs už įkalintus Lietuvos kunigus.

Ispanijos dėmesys Lietuva

Ispanijos delegacija Vienoje, užgirdama Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos suteiktas Lietuvai liečiančias informacijas, užsisakė daugiau dokumentinės medžiagos apie žmogaus teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa pasiuntė specialiai paruoštą informaciją ispanų kalba, kurią yra atspausdinusi ir platinusi ispaniškai kalbančiuose kraštuose bei rajonuose JAV-bėse.

(LIC)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Telxela, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUSIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriusio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikietėms. Knyga su plastiniu apdangku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Lietuvių Fondui 25 metai

Lietuvių Fondas šiemet mini 25 metų sukaktį. Pradėta kukliai, buvo užsimota surinkti bent vieną milijoną dolerių. Dabar sukakties minėjimui, kuris bus spalio 31, nori užbaigti keturių milijonų dolerių kapitalo telkimą. Lietuvių Fondas išaušo į rimtą finansinę instituciją. Gautomis pajamomis yra remiamas lituanistinis švietimas, kultūriniai reikalai, jaunimas. Jau antri metai iš eilės kaip Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija lietuvių išlaikymui padalina ketvirtį milijono.

Nuo Lietuvių Fondo įsisteigimo lietuviškiems reikalams buvo išdalinta 2,047,585 dol. suma. Tai nepaprastai didelė parama lietuviškiems reikalams. Ką be tos paramos darytų lituanistinės mokyklos, kiti skubūs kultūriniai reikalai. Per pirmuosius 20 metų lietuviškiems reikalams buvo paskirta 1,031,525 dol., o per pastutinius 5 metus jau buvo paskirta 1,016,000 dol. Ši parama didėja, nes didėja pajamos iš investuoto kapitalo.

Dabar valdybos pirmininke yra Marija Remienė, Tarybos pirmininku — Povilas Kilius, garbės komiteto pirmininku yra dr. Antanas Razma, vienas iš Fondo steigėjų.

Pelno skirstymo komisija ligomis teisėmis sudaro trys Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos deleguoti atstovai ir trys Lietuvių Fondo tarybos paskirti nariai. 1987 tų pelno skirstymo komisiją sudarė: LB krašto valdybos atstovai — dr. Petras Kisieličius — sekretorius, Robertas Vitas, Vytautas Volertas ir Bronius Juodelis — pavaduotojas; Lietuvių Fondo atstovai: Stasys Baras — pirm., dr. Gediminas Balukas, dr. Antanas Razma ir Mykolas Drunga — pavaduotojas. Stipendijų pakomisė buvo:

Stasys Baras — pirm. Ofelija Barškytė, Mykolas Drunga, Bronius Juodelis, Rūta Juškenė ir Robertas Vitas.

1987 metais švietimo reikalams buvo paskirta 119,570 dol., iš jų \$2,000 įvairioms stipendijoms.

Kultūros reikalams paskirta 87,820 dol. Iš jų premijoms paskirta 6,820 dol., meniniams reikalams 47,500 dol., knygom leisti — 33,500 dol..

Visuomenei veiklai paskirta 54,460 dol. Iš jų: jaunimo vasaros darbams — 14,000 dol., spaudai ir radijui paremti — 12,400 dol., per švietimo Tarybą paremti vaikų leidiniai 2,700 dol., kitai spaudai — 5,150 dol., įstaigoms ir jaunimo organizacijoms — 16,800 dol., kitiems įvairiems reikalams — 3,410 dol.

Lietuvių Fonde veikia 10 stipendijų fondų, kurių įkūrėjai gali nurodyti stipendijų dydį ir pasirinkti asmenis, kuriems stipendija skirtina. Šiemet stipendijos buvo paskirtos 34 studentams, joms išleista 52,000 dol.

Lituanistiniam švietimui išleista 25.80 procentų, studentų stipendijoms — 19.86%, kultūriniais reikalams — 33.54%, visuomeniniams reikalams — 20.80%.

Fondas dabar skelbia vajų ir prašo padidinti savo įnašus, kad iki spalio 31 būtų 4 milijonai dol. Pradžią šiam vajui davė vadovai ir rėmėjai, kurie suvažiavimo metu suaukojo 12,000 dol. Tą sumą suaukojo tik dešimt narių.

Išjunkime auka į šį vajų. Didis Kultūros Fondas ir toliau ištikimai remia švietimo, kultūros ir kitus svarbius reikalus. Be Lietuvių Fondo jau suskurstų mūsų lituanistinės mokyklos, mūsų kultūrinis gyvenimas. Ta pačia proga Darbininko re-

Gyvenimas viešbučiuose

Visi suvažiavę į šias iškilmes turėjo sutilpti viešbučiuose, o viešbučių Romoje daug, nes čia visada pilna turistų. Naujieji viešbučiai paprastai įrengti kur kas patogiau, nei senieji.

Ir mūsų viešbutis — *Residence Parko Tirreno*, buvo nesenai statytas. Tai buvo pirmas toks viešbutis, sutiktas mūsų ilgoje kelionėje. Paprastai sustojęs viešbutyje gauni tik vieną kambarį su tualetais, vonia, Čia buvo įrengta lyg kokios privatus butai, dideliame "condominium" name. Atskiras miegamasis su dviem lovom. Prie to kambario — tualetai. Šalia kitas kambarys — salonėlis, kur yra sofa, pora minkštasuolių, kokteilių staliukas. Prie to prijungtas valgomasis, kur yra stalas ir kelios kėdės. Šalia valgomosios virtuvėlė. Virtuvėlė, valgomasis ir salonėlis sujungti į vieną erdvesnį kambarį, atitverta spintom, sofom.

Virtuvėlė įrengta moderniai, įtaisyta lyg kokioje spintoje, atidaryti duris ir matai virtuvę, indam plauti įdubą. Įdėta ir būtiniausių indų. Yra ir šaldytuvai.

Tokiame butelyje lengvai gali įsikurti šeimos su pora vaikų. Yra

dakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja Lietuvių Fondui, kai prisiminė mūsų spaudą ir Darbininkui paskyrė 1000 dol. paramą.

Tegu Kultūros Fondas nesustoja, tepasiekęs 4 milijonus. Tegu augs ir auga. Juo bus daugiau milijonų Fonde, juo bus didesnė parama lietuviškiems reikalams!

Vysk. P. Baltakis, OFM, ir J. Kavaliūnas ruošia mišių eisenos programą jubiliejinių iškilmių metu Romoje. Nuotr. V. Bacevičiaus

PILNA ROMA AMERIKIETIŠKOS KULTŪROS

Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

2.—

PAULIUS JURKUS

ir didesnių kambarių, kurie pri-
taikyti didesnėm šeimom.

Vieno asmens buteliai yra kitaip sutvarkyti. Čia į vieną kambarį sudėta viskas — ir miegamasis, ir valgomosios kampelis su virtuvėle. Tualetuose yra tik dušas, vonios nėra. Vonios įdėtos tik didesniuose butuose.

Visur daug spintų, spintelių, stalčių. Patogu pasikabinti, pasidėti. Baldai padaryti skoningai, dailiai. Ir visos butos atrodo skoningai ir moderniai.

Kiekvienas toks butas turi ir didelį balkoną. Tai yra didelės stiklinės durys, kurias atidarys patenki į gilų balkoną. Langai įtraukti į balkonų šešėlių, nes paprastai čia būna daug saulės, o nuo saulės visi nori pasislėpti, kad taip nešildytų.

Pirmame aukšte, pačiame pastato viduryje buvo administracijos kambariai, būdinčiojo stali, restoranai, valgyklos, virtuvė. Abiejose pusėse dar buvo gyvenamųjų kambarių. Tie butai buvo pastatyti tiesiai ant žemės. Daug kur viešbučiuose pirmame aukšte būna tik administracijos patalpos, o čia viskas sudėta į pirmąjį aukštą — ir administracija, ir viešbučio kambariai.

Čia ir buvo nesaugiausia. Kokią antrą ar trečią naktį per tokį balkono langą įlipo vagis ir apkraustė du gretimus kambarius. Pavogė brangų video aparatą, du

foto aparatus ir pluoštą pinigų. Buvo pavogęs ir pasus su kitais dokumentais, bet tuos apsigalvojęs įmetė į krūmus prie viešbučio. Nuo čia prasidėjo vagysčių istorija, prie kurios sustosime vėliau.

Viešbučio pusryčiai

Tokiose kelionėse paprastai tenka anksti keltis. Dažnai 7 v. ryto jau reikia būti valgomajame. Tokiems turistams viešbutis paprastai duoda tik pusryčius. Ir mes ilgoje kelionėje viešbutyje valgydavome tik pusryčius. Šis gi viešbutis pusryčiams įrengdavo švediško stiliaus stalą su valgiais. Pačiam reikia viską pasiimti. Buvo dviejų rūšių bulkučių, įvairių šaltų mėsų, sūrių, įvairių vaisių ir kava. Visame valgomajame yra tik vienas tarnautojas, apsilvęs raudonu švarku. Jis tik nuima nuo stalų sunaudotus indus, kartais kai kam patarnauja.

Atskirai prie valgių yra sudėti buteliai su vynu, mineraliniu vandeniu ir alumi. Už tuos reikia atskirai mokėti. Juos pats pasiimi ir išeidamas prie durų būdinčiam patarnautojui pasisakai, ką esi išgėręs. Pusryčių pilnai užteko.

Tas pats viešbutis davė ir priešpiečius bei vakarienę. Viskas buvo panašiai, — bufeto stiliaus valgių stalas. Visada būdavo daržovių sriuba. Italų sriubos gardžios ir visų mėgstamos. Pietum duodavo ir šiltos mėsos, kokios lazanės. Įvairiausių vaisių. Už tokį valgį reikėdavo mokėti 12,000 lyrų, tai būtų apie 9.25 dol. visai nebrangu ir patogiu, ir sotu. Šiaip miesto restoranuose maistas gana brangokas.

Išeinama apsipirkti

Patys kambario įrengimai vertė eiti apsipirkti. Čia pat netoli viešbučio buvo jau visokių sių krautuvų. Italai pripratę prie meno, gero skonio, tai ir krautuvės įrengtos gražiai, skoningai. Ypač gražios drabužių ir batų krautuvės. Žinoma, ir kainos ten gražios.

Sekmadieniais ir šiaip šventom dienom krautuvės uždarytos. Atidaro tik kur ne kur esančios mažos krautuvėlės, užkan-

dinės. Netoli viešbučio buvo didžiulis krautuvų blokas. Ten buvo ir maisto krautuvė, įrengta visiškai amerikoniškai stiliumi.

Tik į tokią krautuvę įėjęs, pamatai, kokią didelę įtaką padarė Amerika savo gyvenimo stiliumi, savo praktiškumu. Amerikoniška kultūra čia matoma kiekviena kampe. Pilna amerikoniškų cigarečių, gėrimų, Coca-Colos. Daug kur krautuvų pavidinimai užrašyti tik angliškai, arba bent languose įrašyta angliškai.

Ir ši didžioji maisto krautuvė buvo grynai amerikoniško "Supermarketo" kopija. Pasiimi vežimėlį ir pats važiuoji, pats imi nuo lentynos ką tik nori. Taip nugali kalbos sunkumus, nes nereikia prašyti pardavėjo. Kasos, kur reikia susimokėti, rengta irgi amerikonišku stiliumi, — automatai patys nuo linijuotų įspaudimų suskaito, kiek reikia mokėti, ir tuoj įregistruoja į kasą. Greitai aptarnauja klientus ir leidžia juos išeiti. O žmonių daugybė — eina, perkasi. Ir ką galvoja tie italai, kai čia amerikonišku būdu susiperka sau maistą. Tikriausiai jie pagalvoja — patogiu.

Kartais būna sunkiau šį bei tą surasti, nes nežinau, kaip ta prekė atrodo. Pavyzdžiui, pienas ten supilamas į popierinius indus, kurie savo išvaizda primena amerikoniško stambaus cukraus dėžutes. Nė nepagalvosi, kad ten gali būti pienas.

Mūsų grupėje buvo tokių, kurie taip susipirkdavo gerą mėgstamą maistą, pasigaminavo savo virtuvėje pagal savo skonį ir dar net svečius pavaišindavo.

Iš čia, iš to viešbučio jau keliau visur. Daug kur vežė mus mūsų Globus bendrovės autobusai. Su jais pervažiavom Vokietiją, Šveicariją ir šiaurės Italiją. Globus yra turistinė bendrovė, įsikūrusi Šveicarijoje, Loganos mieste. Savo skyrius turi daug kur, turi ir Romoje. Ši bendrovė turi savo specialius tarnautojus, gidus, kurie važinėja autobuse ir viską aiškina, supažindina su miestu. Teko taip keliauti per senąją Romą, naująją, į Vatikano iškilmes, audienciją, Šv. Angelo pilį, į lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją. Už atskirą atlyginimą nuvežė mus ir į Neapolį, Capri salą, Sorento, kitus į Pompėją. Atskira jau grynai amerikoniškai pasivadinus bendrovė, — Green Line, — nuvežė mus į vasaros operos atidarymą.

Reikėjo keliauti ir su taksi. Viešbučio administracija iškviesdavo taksi. Kiti kalbėjo, kad šoferiai per daug užsiprašo. Mūsų šoferis, nekalbėjęs angliškai, tik parodė į skaitliuką, kiek reikia mokėti.

Dienos buvo karštos, ypač buvo karšta pačiame vidurdienį. Romėnai sulįsdavo į savo butus pailsėti, tik mes, turistai, plukomės po gatves, senosios Romos griuvėsius, pro imperatorių statulas, pro kolonas, vėliavas skubėdami per muziejus. Čia tiek daug meno, tad ir bėgi ir bėgi, nes nori kuo daugiau pamatyti.

Visa tai surašiau, nes tai sudarė tą aplinką, kurioje mes, suvažiavę iš įvairių pasaulio kraštų, čia iškilmingai šventėm Lietuvos krikšto sukaktį. Skambino net kelių bazilikų varpai, giedojo lietuviškas giesmes seniausiose katedrose. Ir tai visus nuteikė pakiliai.

(Bus daugiau)

LIETUVOS
KRIKŠTAS

J. JAKŠTAS

9

Aukštaičių ir žemaičių krikštas

Lietuvos kaip paskutinės pagoniškos tautos, įsiterpusios tarp dviejų krikščioniškų pasaulių, krikštas, rodos, turėjo būti bendralaikio kronikininkų pastebėtas ir plačiai aprašytas. Juk jis buvo krikštas tautos, išlaikiusios iš amžių glūdomos atsineštą tikėjimą ir jį per pusantro šimto metų gynusias, kai buvo verčiama išsižadėti. Tačiau neatsirado autorius, kuris būtų plačiau ir nuosekliau aprašęs to krikšto vyksmą. Tik lenkų kronikininkas Dluogošas (Dlugossius) didelės apimties Lenkijos istorijoje kiek išsamiau palietė Lietuvos krikštą. Jis pateikė dešimtoje knygoje tris ne per ilgus skyrelius ir dar, kaip tyrinėtojas pastebėjo, su klaidomis. Pirmame jų apraše, kaip Jogaila su iš Lenkijos atsivestais kunigaikščiais ir pasauliečiais krikštijo lietuvius; antrame papasakojo, kaip jis steigė Vilniaus vyskupiją su septyniomis parapijomis ir Jadvyga jas turtingai dotavo — pačią vyskypiją ir parapijas; trečiame skyrelyje apsakinėjo, kaip Jogaila, išsiuntęs karalienę Jadvygą į Lenkiją, pats išstisus metus važinėjo po kraštą ir krikštijo pagonis.

Pagal Dluogošą Jogaila atvažiavo į Vilnių krikštinti lietuvių su lenkais palydovais ir su Jadvyga. Jau seniai istorikų, kaip Fijaleko ir Adamuso, įrodyta,

kad Dluogošas sąmoningai ar nesąmoningai klydo: Jogaila atvyko be Jadvygos. Ji paliko Lenkijoje ir ten savarankiškai politikavo. Ji vadavo iš vengrų Haličo Volinijos dalis, tekusias vengrams, kai jų karalius valdė Lenkiją. Dluogošas minėjo ir Gniezno arkivyskupą Bodzantą, dalyvavusį Lietuvos krikšte, nors įrodyta, jog jo taip pat nebūta. Su Jogaila atvažiavo kiek kunigų, nors jų vardai neminimi. Bet suminima vienuolikos kunigaikščių vardai ir titulai su jų eito mis valstybinėmis tarnybomis. Prie jų priduriami dar bajorai (milites) ir laisvieji (barones). Vilniuje prie karaliaus Jogailos prisijungė jo broliai kunigaikščiai: Skirgaila Trakiškis, Vytautas Gardiniškis, Vladimiras Kijeviškis, Kaributas Naugardiškis (Naugardo Seversko kunigaikštis) ir dar, karaliui paliepus, prisirinko didelė minia didikų bei liaudies. Minimas kažkoks susirinkimas, suauktas pelenų dieną (1387.11.20). Apie tą susirinkimą nieko daugiau nepasakoma.

Jogailai liepiant, sutelkta visuomenė kiek šviesos meta į tuometinius Lietuvos luominius santykius. Pagal Dluogošą Lietuva buvo trijų luomų valstybė: kunigaikščių, didikų ir liaudies. Kunigaikščiais laikyti valdančios Gediminaičių giminės nariai, didikai — karių luomas (militares) ir liaudis (populares).

Karalius su katalikais kunigaikščiais per daugelį dienų įtikinėjo lietuvius didikus ir liaudį atsisakyti pagoniškų dievų ir tikėti vieną Dievą, jį garbinti ir jam tarnauti. Pridurmai Dluogošas įterpia informaciją apie lietuvišką pagonybę, teikiančią svarbių žinių apie seną lietuvių tikėjimą. Centrinis garbinimo objektas Vilniuje buvusi ugnis, laikyta amžinąja ir kurstoma dvasišio žinio, kuris spėdavo žmonėms ateitį. Minimi šventi miškai ir garbinti naminiai dievai (penates). Toliau Dluogošas pasakoja, kaip lenkai kunigai ir daugiau pats Jogaila, "mokėjęs žmonių kalbą", mokė žmones tikėjimo tiesų, kalbėti Tėve mūsų ir Tikiu Dievą Tėvą.

Pats krikšto aktas pagal kronikininką buvo dviejopai atliekamas: panardinant į vandenį³⁵ ir pašlakstant vandeniu. Šis krikštijimo būdas buvo karaliaus patvarkymu masinis. Minios buvo sutelkiamos į būrius ar trikampius ir krikštijamos, pašlakstant švęstu vandeniu. Vyrai ir moterys buvo skyriumi telkiami ir kiekvienam telkiniui duodamas vienas bendras vardas. Vyrams vyriškas, moterims moteriškas. Didikai ir aukštesnio kilimo asmenys buvo skirtingai krikštijami šeimomis bei giminėmis — pirma krikščionišku mokslu apšviesti.

Pagal seną Katalikų Bažnyčioje įsigyvenusį paprotį pakrikštyti gaudavo naują baltą rūbą kaip nekaltybės ženklą. Jogaila, laikydamasis to papročio, atsivežė gražių vilnonių rūbų iš Lenkijos ir juos dalijo pakrikštytai liaudžiai. Dluogošas, kaip lenkas prieš lietuvius, pasididžiudamas rašo, kad lietuviai, dėvėję tik drobininius drabužius, buvo susižavėję lenkiškais vilnoniais ir iš visur skubėjo krikštytis. O 1415 m. Konstancos susirinkime Kryžiuočių ordino delegatai kalbėjo, jog lietuviai net kartoje krikštą keliems rūbams gauti. Taip kalbėjo vokiečiai, tyčiodamiesi iš Lietuvos krikšto, nes jo nepripažino.

Prie aprašyto krikšto Dluogošas pridėjo popiežiaus Urbono VI padėkos laišką Jogailai, kur jis vadinamas princeps Christianissimus.

Antrame skyriuje Dluogošas papasakoja, kaip Jogaila naikina pagonybės centro vietoje statydino katalikų bažnyčią. Sekdamas viduramžių misijomis, kur slopinamą pagonybę stengtasi pridengti nauju tikėjimu, Jogaila Vilniuje pastatė katedrą toje pačioje vietoje, kur pagonybės laikais kurenta amžina ugnis ir jos altorius įrengtas ant buvusio dievams aukojamo aukuro.

35. Universa Lithwanorum gens et nacio... per dies aliquot de articulis fidei... per sacerdotes Polonorum, magis tamen per Wladislai regis, qui Linguam gentis noverat, edocta, sacra baptismatis unda renata est. Dlugosh X, 160 p.

KAIP MAIRONIS SUKŪRĖ "DYVIČIO" BALADĘ

— Susitikimas su Maironiu 1921 metų vasarą —

Susitikimas su Maironiu 1921 metų vasarą

Praėjusiais metais Darbininke buvo spausdinta didoka atkarpa apie Maironio kūrybingiausius metus, kurie buvo 1895 metais. Tas rašinys buvo pradėtas spausdinti vasario 7, po dviejų atkarpų dėl autoriaus ligos buvo nutrauktas. Grįžta tik birželio 20, baigta rugpjūčio 29. viso buvo išspausdinta 11 atkarpų.

I šį rašinį iš Philadelphiajos atsiliepė Snieguolė Jurskytė ir atsiuntė gana įdomią medžiagą, kaip jos mama Ona Tallat-Kelpšaitė-Jurskienė 1921 metais susitiko su poetu Maironiu netoli Laukuvos, prie Dyvičio ežero.

Snieguolė šį motinos pasakojimą užrašė 1982 metais, kai buvo minima 50 metų nuo Maironio mirties ir 120 metų nuo jo gimimo. Atsiuntė ir nuotraukų, kurios vaizduoja patį ežerą, jų gimtinės dvarelį, jų gimines. Nuotraukos ir padvelkia romantiška praeitimi.

Kazys Tallat-Kelpša ir Ona Tallat-Kelpšaitė iš Padievyčio 1923 metais Kaune. Kazys tada buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas, kavaleristas. Vėliau jis buvo ir generolas. Buvo gimęs 1893 spalio 28, antrojo karo metu pasitraukė iš Lietuvos, po karo atvyko į Ameriką, gyveno Clevelande, Ohio, kur mirė 1968 m. vasario 22. Ona Tallat-Kelpšaitė—Jurskienė, šių pasakojimų autorė, gimė 1895 m. Jie yra vaikai Kazimiero Tallat-Kelpšos (g. 1863) ir Onos Bygautaitės (g. 1866) iš Karūžiškės dvaro prie Medvėgalio.

Dyvičio ežeras ir kalnas, žiūrint iš Tallat-Kelpšos namų.

Ona Tallat Kelpšaitė-Jurskienė gyvena Philadelphiajoje. Ten dukra ir užrašė šiuos pasakojimus. Štai jie.

SUSITIKIMAS SU MAIRONIU 1921 METŲ VASARĄ

Pasakoja Ona Jurskienė-Tallat Kelpšaitė

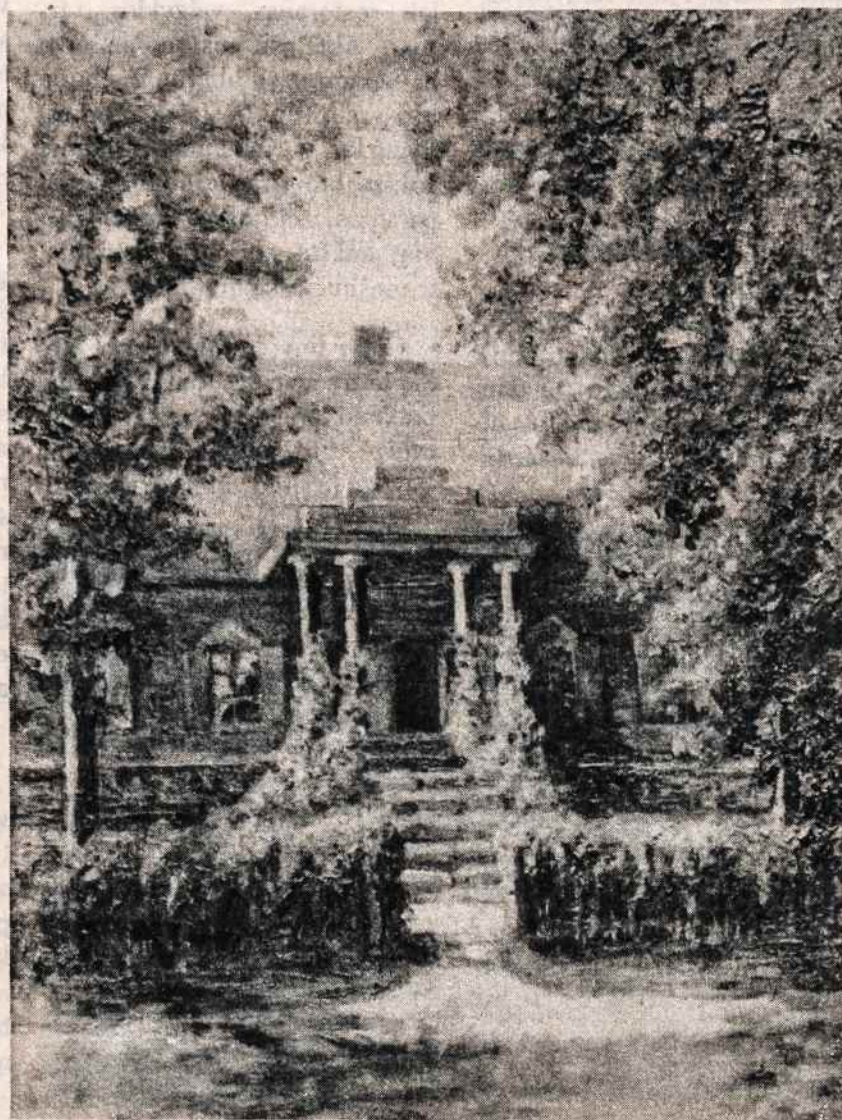
Tai buvo 1921 metų vasarą. aš jau antrus metus dirbau Žemės ūkio ministerijoje Kaune ir buvau grįžusi į tėviškę atostogų. Tuo metu Maironis, apsistojęs pas Kaltinėnų kleboną (jo pavardės neprisimenu), lankė Žemaitijos "šventas" kalvas ir jų tarpe norėjo pamatyti Dyvitį (Dievytį), esantį prie Laukuvos. Dyvičio kalno papėdėje esantis ežeras ir jo pakrantėje dvarelis "Padievytis" priklausė mano tėveliams, Onai ir Kazimierui Tallat-Kelpšams.

Prisimenu, tai buvo liepos mėnesio sekmadienis. Sode rinkome avietes, kai mūsų šimtamėčių klevų apsupton sodybon įsuko Kaltinėnų klebonas su Maironiu.

Maloni staigmena, nes Maironį pažinau ir geriau už jo patriotines poetas ir giesmes, kurios žadino prisilgtą ir nužemintą mūsų tautą. Mano šeimoje namuose buvo vartojama žemaičių ir lenkų kalbos, todėl buvau susipažinusi su lenkų literatūra. Ypač idealizavau tuos rašytojus, kurie savo kūrybai medžiagą sėmėsi iš Lietuvos istorijos, jos papročių, būdo bei gamtovaizdžių, pavyzdžiui kaip A. Mickevičius, J. Kraševskis, M.

Rodzevičiūtė, Vincent Pol ir kiti.

Bet Maironis rašė jau lietuviškai apie Lietuvos praeitį, kėlė jai daromas skriaudas ne tik jos priešų, bet ir sulenkėjusių savųjų. Svarbiausia — Maironis tikėjo ir skelbė Lietuvos prisikėlimą. Taip pat apie patį Maironį buvau daug girdėjusi iš savo vyriausiojo brolio Kazio (vėliau

Tallat-Kelpšų namas prie Dyvičio ežero. Paveikslą nutapė Alfonsas Jurskis, Onos Tallat-Kelpšaitės vyras.

Ona Jurskienė-Tallat Kelpšaitė 1986 metais per šv. Oną savo bute Philadelphiajoje.

neprisklausomos Lietuvos generolo) pasakojimų, kai jis, dar besimokydamas komercinėje mokykloje Kaune, 1912 priklausė prie lietuvių kuopelės, kurią globojo advokatas Leonas, kunigai Jakštas ir Maironis. Jie ugdė jaunimą laisvės siekimą ir meilę Lietuvai.

Tą sekmadienį turėjome ir daugiau svečių. Tai nutarėme visi aplankyti Dyvičio kalną.

DYVITIS

"Nuo Alkų" ir Piliakalnio, — Sustingęs pasakiau: —
Vežk mane pro Aukštąjį
Ir pas Dyvitį velkiau." —
„Ar ne aukso užžavėto
Svelkas ten ieškot manai?
Daugel čia dabar ponybės
Kažko lankosi dažnai.
Bet ne kalne, karalaitės
Nugramzdintame dvare, —
Aukšas čia, kaip ir Girdžūtė,
Užžavėta ežere.
Ir pats ežeras tviskėjęs
Ten, už kalno, platumoj;
Tik paskul, sargybai aukso,

Toj prasimūšė lomoj." —
„Aš ne aukso, — ieškau turtų
Čia užburtų brangesnių:
Tie kalnai man daug apsakė
Iš senovės davinų;
Sako, kaip čia bočiai gynės
Nuo kryžiuočių kruvinų,
Kokios giesmės jų giedota
Tarp tų girių ir kalnų!" —
„Iš nemokyto kalmiečio
Fonai tyčiojas dažnai:
Ar gal prieš dievo valią
Prakalbėt kada kalnai?
Rods, iš Dyvičio eglyno
Matos eglė štai toli!
Ta senntė, būk, tai šnekanči.
Tik suprast jos negali.
Bet to ežero panytė,
Sakos, klausius valandom,
Apie praeitį ją kalbant

Eglių augančioms kartoms." —
„Vežk mane pas tą Jūrą!
Plauksme drauge laiveliu:
Pasakų senutės eglės
Gal ir aš suprast galiu."

Sustingęs žiūri mėnuo
Iš ramių dangaus skliautų;
Laibas supa mus laivelis
Tarp stūbuojančių meldų.
Skamba jaunas dainų aidas!
Klausos jo aplink miškai:
Eglė motinal sapnuojas
Didžio Vytauto laikai.
Nuo mėnulio pasislėpus,
Miega slėnyse naktis:
Nuo kalnų, senų senelių,
Šneka amžių praeitį
Šneka irgi tau, sesute,
Iš akelių mėlynuų.
Bet ne praeitis senoji,
Tik daug paslapčių jaunų.

Ko kalnai tie nėra matę
Amžių praeitį margoji!
Ko tas ežeras nesupęs
Krikštolineje bangoji?
Turi Dyvitis daug turtų,
Daug užburtų paslapčių:
Daugel pasakų senovės!
Ir šio meto atminčių!

Ne dėl aukso, čia paslėpto,
Tik dėl turtų brangesnių
Puikų Dyvitį pamėgau,
Vienas žemės vargdienių.
Pamylėjau, įsidėjau
Nuo palaimintos dienos
Eglės pasakas senovės,
Dainas Lietuvos jaunosi.

1921

Mano mamytė, našlė, su svečiais išvažiavo arkliais aplink, o aš kaip visuomet išsiruošiau tiesiai laiveliu per ežerą. Maironis pasi-prašė plaukti drauge.

Iš laivelio rodžiau jam gražiusios ežero krantus, kairėje Dyvičio esantį Gandų kalnelį su senole egle, mano praminta "egle karaliene", kurios viršūnė stiebėsi viršum visų kitų medžių ir iš toliausiai buvo matoma. Atpasakojau jam ežero atsiradimo legendas, apie ežero upelius Šventupį, Ižnę, žmonių kalbas apie Dyvičio viršūnėje stovėjusį aukso aukurą ar stovą ir po Žemaičių krikšto paskandintą ežerą.

Maironis gerėjosi šio kampe-lio gamtos grožiu ir atydziai klausėsi mano pasakojimų. Vėliau šalia kitų Žemaitijos vietovių Maironis apdainavo ir mano numylėtą Dyvitį, įamžindamas jį savo baladėje "Dyvitis".

Baladėje ta minima "ežero panytė", "jūrą" tai buvau aš, Ona Tallat Kelpšaitė, dabar Jurskienė, aštuoniasdešimt septynerių metų (dabar jau 92 metų. Darb. red.), senos žemaičių šeimos palikuonė.

Dyvičio ežeras

Dyvičio ežeras ir kalnas yra į pietus nuo Laukuvos. Ežero ir kalno vardas rašoms įvairiai. Šių prisiminimų autorė rašo Dyvitis, bet skliausteliuose paminėjo Dievytis. Lietuvoje išleistuose Maironio raštuose rašoma Dyvitis, gi čia Amerikoje išleistame žemėlapyje rašoma Dievietis.

Ežeras užima 33 ha plotą, jo skersmuo 600 metrų, nuo jūros lygio pakilęs 154 metrus. Į ežerą įteka Šventupis ir Jautkaklis upeliai, išteka Viksvė, Ižnė.

Dyvičio kalnas yra 180 metrų nuo jūros lygio, 25 metrai nuo ežero lygio. (p.j.)

VASARA KVEPIA ČIOBRELI AIS — 2

Kas visa tai sukūrė?

Kai džiaugies šia gražia sodyba, architektūra, meno paminklais, taip ir klausai savęs: kas buvo tas didysis statytojas, organizatorius?

Tas statytojas yra Tėv. Jurgis Gailiūšis, OFM, dabartinis vienuolyno viršininkas-gvardijonas. Jis ilgiausiai buvo prancišonų provincijolu, vienuolyno viršininku, sutapo su šia vieta, jaugo kaip plačiašakis ąžuolas.

Kai buvo kuriama Šv. Antano gimnazija, jis sugebėjo klasėm ir bendrabučiui pastatyti modernias patalpas. Pastatė ir didelę salę sportui, koncertams, vaidinimams. Kai gimnazijai pritrūko lietuviškos kilmės mokinių, ji buvo uždaryta. Jos patalpos pamažu pertvarkytos, perdirbtos į patogius vasarvietės kambarius. Ir kiek čia buvo darbo, rūpesčio, kol visa atbaigė. Vasarvietė kurta lietuviams, kad čia, prie Atlanto pailsėję, vėl energingai sukliktu savo vietovių gyvenimą.

Stato koplyčią

Vienuolynui trūko didesnės koplyčios. Senoji koplyčia buvo padaryta iš buvusios šokių salės. Ji buvo maža, nepatogi. Būtinai

reikėjo naujos. Tai nebuvo taip lengva suorganizuoti, nes dabartinis vienuolyno namas yra stilingas, liudijęs epochą. Prie jo ką nors šiaip sau pastatyti negali, atrodys kaip šluota paremta prie pianino.

Reikėjo daug drąsos ir sumanumo visa tai organizuojant, kad pastatytas būtų originalus meno kūrinys. Tai ir padarė Tėv. J. Gailiūšis, OFM. Architektu pasikvietė dr. Alfredą Kulpavičių iš Toronto. Jis savo darbą atliko kūrybingai, sugebėjo koplyčią darniai sujungti su senuoju pastatu ir šiame naujame pastate sugebėjo užakcentuoti moderniosios architektūros bruožus.

Koplyčia dekoravo dail. Vytautas K. Jonynas. Jis sukūrė vitražus, altorius, stacijas. Net suoliai, varpeliai, padaryti pagal jo piešinius. Todėl koplyčia yra originali, vieninga ir patraukli.

Tą jos grožį pamatai užėjęs vienas. Geriausiai ji atrodo kai rytmečio saulė apšviečia vitražus. Koplyčios galinės sienos reljefas geriausiai atrodo vakaro saulėje. Tada žeri ir didysis šv. Pranciškaus vitražas.

Kai vykdomos tokios statybos, paprastai grūstė grūdasi senos

nudėvėtos formos. Tiesiog reikia drąsos, kad galėtum atsikratyti tom nudėvėtom formom. O šioje koplyčioje visa originalu ir nauja. Tai ir rodo, kad jos statytojas buvo rūpestingas ir sugebėjo pasirinkti gerus specialistus, kūrėjus.

Naujokynas

Kai augo vienuolių skaičius, prireikė dar vieno pastato, kur kandidatai galėtų gyventi ir mokytis. Reikėjo naujokyno.

Prie vienuolyno netoli garažo buvo teniso aikštė. Toje aikštėje ir pastatė didoką namą, galu atrėmė į vienuolyno kampą. Architektas buvo amerikietis. Jis elgėsi labai atsargiai, panaudojo senojo namo ritmą ir pastatė šį nemažą namą. Jis turi daug kambarių, klasių, koplyčią, biblioteką, rekreacijos kambarius, Pastatyta patogiai.

Pastatas sujungtas su senuoju namu. Prie senojo namo, toje pusėje kur eina durys į garažą, pastatyta koridorius. Čia dirbo architektas vienuolis, savo darbą atliko sąžiningai, nepakeisdamas vidaus ritmo.

Lietuvos Madonos koplyčia

Šalia didžiosios koplyčios kairėje pusėje yra jauki ir puošni koplytėlė su didingais dail. V. K. Jonyno vitražais. Čia dominuojantis vitražas yra Žemaičių Kal-

varijos Marija. Viršuje įrašyta Lithuania. Tuo simbolizuoja ir visą Lietuvą.

Vitražai labai įspūdingi. Koks puikus šv. Pranciškus, šv. Antanas, Šventosios šeimos vitražas. Čia yra skulptoriaus Vytauto Kašubos sukurtas Prahos Kūdikėlis. Altorių suprojektavo architektas Jonas Mulokas, Pasi-naudojo lietuviškų koplytstulpių ornamentiką, ją padidino ir išpiovė iš marmuro.

Vos įžengęs į vienuolyną, rasi šešis vitražus, kuriuos sukūrė dail. Zenonas Kolba. Jie padaryti 1952 m. Su jais ir pradėtas namas puošti pritaikyti naujai jo paskirčiai—vienuolynui. Reikia tik džiaugtis, kad šiam darbui kvietė lietuvių menininkus. Toks lietuviškojo meno puoselėtojas šalia tėv. Jurgio Gailiūšio, OFM, buvo ir Tėv. Leonardas Andriejus, OFM. Liurdo ir Kryžiaus Kelių statyba rūpinosi Tėv. Kęstutis Marija Butkevičius, OFM. Prie jų dirbo architektas Jonas Mulokas ir skulptorius Vytautas Kašuba.

Čia daug lietuviško meno. Tai ir padaro sodybą gražią, vertin-gą.

Sekmadienio pamaldos

Žmonės mėgsta šį vienuolyną. Tai liudija turistai, kurie čia važiuoja ir važiuoja. Sekmadieniais mišios būna kas valandą. Ir

kiek daug tada privažiuoja mašinu. Koplyčia būna pilnutėlė. Ir žmonėm tikrai malonu tokioje koplyčioje klausyti mišių, pamokslų, melstis. Tas lietuviškas menas juos kelia aukščiau kasdienybės.

Būna ir vakarinės mišios, penktadieniais būna mišios ir Švč. Sakramento adoracija.

Lietuviškos mišios būna ir paprastą dieną ir sekmadieniais po visų mišių, maždaug 12:45 v.

Prisiminimų kambaryje

Vienuolyno viršininkas įkurdino mane kambarėlyje prie laiptų. Čia esu buvęs daug vasarų. Tai brangių prisiminimų kambarys. Kambario langus dengia dideli vijokliai. Tik vakarinė saulė į jį pažvelgia. Šiaip čia vėsu, ramu, patogiu. Čia ir rašoma mašinėle gali rašyti kada tik nori, niekam nekludysi.

Čia kadaise buvo šautuvų kambarys. Kai didieji šių rūmų šeimininkai ir jų svečiai grįždavo iš medžioklės, pirmiausiai ateidavo į šį kambarį. Jis ir pritaikytas tokiem reikalams. Čia buvo stovai šautuvams pastatyti, yra ir blėkinė spinta šlapiems drabužiams pakabinti. Grindys iš plytų. Čia nusivilkę, apsiplėję rankas, pereidavo į kitą kambarį, kuris dabar vadinamas mėlynuo-

ju. Ten yra židynys. Ten tarnai atnešdavo kokteilius svečiams.

Tame mėlynajame kambaryje dažnai gyvendavo Tėv. Tomas Žiūraitis, domininkonas. Malonus būdavo kaimynas padraugauti, pasišneketi.

Mano kambarys yra išklotas ąžuolo lentom, viršuje ornamentuotas, dekoruotas. Visa tai pakiliai nuteikia. Čia sėdėdamas paprastai girdžiu durų skambėjimą, kažkur tolimus žingsnius. Priešais mano duris yra valgomasis. Kai ten susirenka vienuoliai, tai juos labiausiai girdžiu. Bet šiaip niekas čia nekluduoja, gali džiaugtis ramybe ir klausytis paukštelio.

Kai dar tamsu, pasigirsta pirmieji paukščių čiuksniai. Atpažįsti jų balsus. Visada tuo pačiu laiku čiuksna tie patys. Iš čiuksnio gali pasakyti, kad dabar 4 val. ryto. Paskui balsai vis keičiasi, didėja, gausėja. Saulėi tekant, išgirsti ir varnas. Jos įkyriai šaukia iš medžių viršūnių. Labai gražiai čiuksna tokie maži paukštukai. Lekia greitai ir nutūpę ant šakos, tuoj čiuksna. Mėgsta jie ir šv. Antano statulą. Ir ten tupi ir gieda. Atrodo, kad šv. Antanas taip gražiai čiuksna ir žmones linksmina.

(Bus daugiau)

NAUJAS KUNIGAS

Paprastai džiaugiamės kiekvieno lietuvio laimėjimu, o ypač mokslo srityje. Bet tas džiaugsmas yra dar didesnis sužinojus, kad į Kristaus vynuogyną įsiriškioja jaunas, daug žadanasis kunigas, nes toks atsitikimas nūdieniniame išeivijos gyvenime yra labai retas.

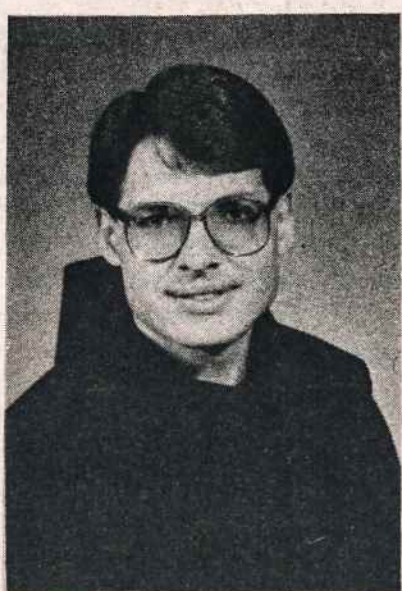
To džiaugsmo suteikėjas buvo Jonas Eduardas Puodžiūnas, gegužės 23 kunigystės sakramentą priėmęs pranciškonų vienuolyne, Burlington, Wisc., iš arkivysk. Rembert'o G. Wealande rankų.

Prieš 27 m. jis gimė Philadelphijoje. Čia lankė Vinco Krėvės lituanistinę mokyklą, turėjo daug lietuviukų draugų. Brėsdamas pradėjo reikštis kaip gabus akordeonistas ir ilgoką laiką mieliai talkino "Aušrinės" tautinių šokių grupei. Buvo suorganizavęs net savo populiarią orkestrą.

Baigiant arkivysk. Rayan gimnaziją, pradėjo sklisti žinios, kad mūsų paslaugusis Jonukas ruošiasi tolimesnes studijas tęsti kažkur kitur ir ryžtasi įsijungti į pranciškonų eiles. Jo atsiskyrimą iš mūsų kolonijos skaudžiai išgyveno tautinių šokių grupė, nes negalėjo surasti kito akordeonisto. Matydamas kritišką padėtį, Jonukas šokių melodijas įgrojo į magnetines juosteles, kurios vėliau buvo naudojamos repetičių metu ir viešuose pasirodymuose.

Metus ir pusę matematiką studijavo New Yorke. Vėliau tas studijas tęsė Marquette universitete, Milwaukee, Wisc., ir jas apvainikavo bakalauro laipsniu. Teologines žinias sėmėsi Catholic Theological Union, Chicagoje, ir įsigijo magistro laipsnį. Čia bendradarbiaudamas, įstojo į pranciškonų vienuoliją.

Pirmas mišias aukojo St. Albert the Great parapijos bažnyčioje, Burbank, Ill. Prieš įšventinant į kunigus, čia jis, kaip diakonas, darbavosi apie

Kun. Jonas Eduardas Puodžiūnas, OFM

pusę metų. Nors ir per trumpą laiką, suspėjo įsigyti parapičių meilę ir pagarbą. Jis gyvai reikšėsi su jaunimu sporte, su įdomiais pranešimais pensininkų susirinkimuose ir kituose parapijos darbuose. Žmonės stebėjosi jo energija, jaunatviškų entuziazmu, nuostabių darbštumu. Po mišių jauno kunigo garbei buvo suruoštos šaunios vaišės.

Nežiūrint kaip gerai bebūtų kitur, jį viliojo gimtieji namai, buvę draugai. Grįžęs į Philadelphiją ir čia birželio 7 Šv. Andriejaus bažnyčioje lietuvių kalba aukojo padėkos mišias. Prie altoriaus jis buvo atlydėtas procesijos, kurioje dalyvavo šeimos nariai, draugai broliukai pranciškonai ir kunigai.

Mišių koncelebrantais buvo penki kunigai: Kazimieras Stewart, Jonas Pakalniškis, Eugenijus Wassel, Kajetonas Sakalauskas ir Norman Trela, atvykęs iš Burbank. Pamaldoms orumo teikė sol. Onos Pliuškonienės solo atliekamos giesmės. Mišių skaitymus lietuviškai atliko kunigo sesuo Lilija, o angliškai — broliai Alfredas ir Edmundas.

PADĖKA

Mūsų sūnus kun. Jonas Puodžiūnas, OFM, buvo įšventintas į kunigus 1987 gegužės 23 Burlington, Wis., ir birželio 7 aukojo pirmąsias padėkos mišias Šv. Andriejaus bažnyčioje Philadelphijoje.

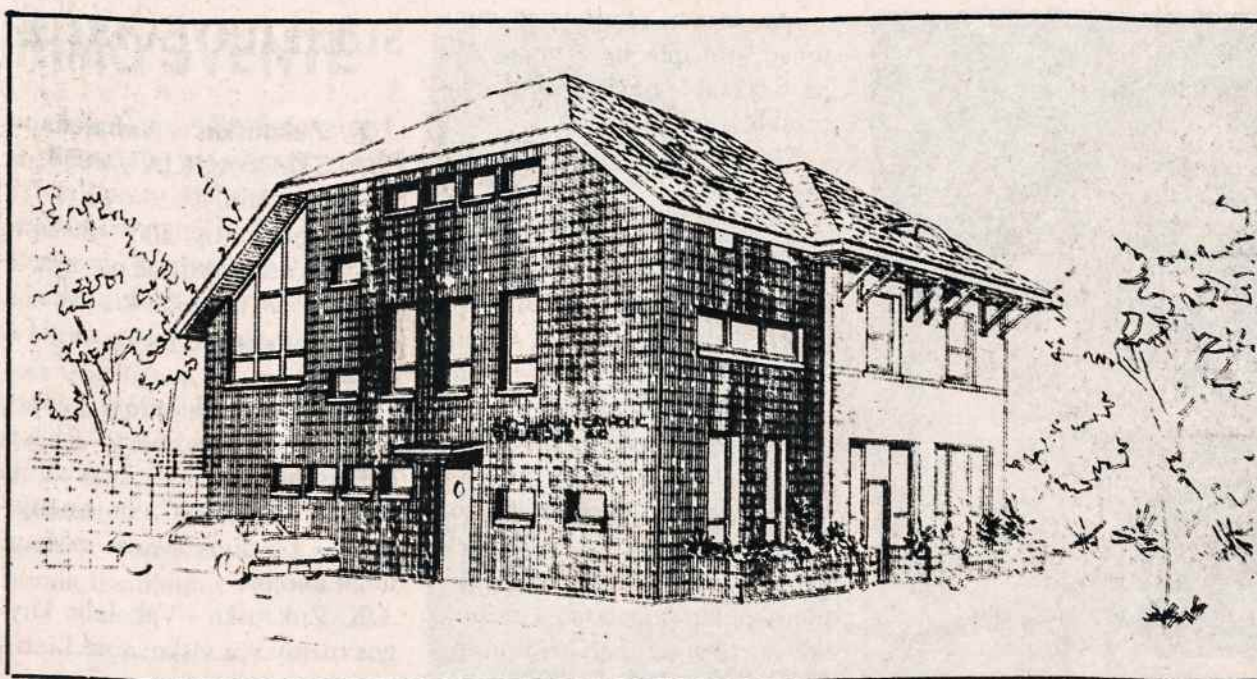
Norime išreikšti didelę padėką kun. K. Sakalauskui ir kun. J. Degučiai už visą rūpestingumą, suteiktą mūsų sūnui Jonui ir galimybes aukoti padėkos mišias Šv. Andriejaus bažnyčioje. Dėkojame kun. K. Stewart už gražų ir turiningą pamokslą.

Dėkojame Šv. Andriejaus parapijos vargonininkui V. Matoniui, solistei Onai Pliuškonienei, Vytui Maciūnui, chorui ir visiems, kurie prisidėjo prie gražaus giedojimo šv. Mišių metu.

Dėkojame kun. J. Pakalniškiui, kun. E. Wassel ir kun. N. Trela už dalyvavimą mūsų sūnaus iškilnėse. Taip pat skiriame didelę padėką Amilijai Plavičiūtei, Šv. Andriejaus parapijos šeimininkei, už pavaišinimą kavute ir užkandžiais kunigų ir vienuolių, kurie buvo atvykę iš tolimųjų vietovių.

Taip pat dėkojame visiems giminėms ir draugams, kurie suvažiavę iš tolimų ir artimų vietovių, dalyvavo mūsų džiaugsmo šventėje — kun. Jono padėkos mišiose.

Jonas ir Angelė Puodžiūnai

Liet. Religinės Šalpos naujojo priestato projektas. Priestatas užims dalį automobilių sustojimo aikštės prie Kultūros Židinio. Architektas Antanas Vytuvis. Dabar Liet. Religinė Šalpa yra paskelbusi vąj ir išsiuntinęsi laiškus, prašydama aukų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Siekia išlaisvinti Gajauską

JAV kongreso žmonės stipriai kelia balsą už politinio kalinio Balio Gajausko išlaisvinimą. "Congresional Record" paskelbė tuo klausimu senatoriaus Alfonso M. D'Amato pasakytą kalbą, kurioje jis pažymėjo, kad B. Gajauskas, žmogaus teisių gynėjas, turintis 60 m. amžiaus, buvo išlaikytas kalėjime 34 metus. Per trejus metus nebuvo leidžiama niekam jo aplankyti, jau keletą

Gilių minčių lietuvišką pamokslą pasakė kun. Stewart. Jo pabaigoje padarė anglišką santrauką. Mišių auką atnešė šeimos nariai. Į bendrai giedamas giesmes jungėsi ir mūsų Vyrų choro, vadovaujamo Vyto Maciūno, nariai.

Po iškilmingų mišių gražioje Rosewood Caterers salėje įvyko puikios vaišės, kuriose dalyvavo apie 200 kun. Jono gerbėjų. Lietuviškai prieš valgį maldą sukalbėjo kun. Sakalauskas, o angliškai — kun. Trela. Pirmasis, gražiais žodžiais pasveikinęs kun. Joną, įteikė jam Šv. Tėvo atsiųstą palaiminimą.

Šiuo metu kun. Jonas Eduardas Puodžiūnas, OFM, kaip vikaras darbuojasi Prisikėlimo parapijoje, Wayne, Ill., t.y. arkivyskupijoje, kurioje jis buvo įšventintas kunigu. Didžiai džiaugtumėse, jei ateityje jis būtų paskirtas į lietuvių parapiją. Šiuo tarpu sveikiname kunigą Joną ir linkime visokeriopos Dievo palaimos.

Bronius Vaškaitis

Sovietams priminė Lietuvą

Radio stotis WBEZ liepos 13 d. Chicagos miesto centre buvo surengusi pagerbimą savo programos vedėjos Sandra Cair. Tarp Chicagos amerikiečių radijo darbuotojų ir laikraštininkų buvo pakviestas ir Amer. Liet. Tarybos informacijoje dirbęs prel. J. Prunskis. Jis ten sutiko du iš sovietų pasiuntinybės Washington atvykusius tarnautojus. Kalbėdamasis su jais priminė kalinamus tris lietuvius kunigus, kitus kovotojus dėl žmogaus laisvės, priminė nebuvimą spaudos ir religijos laisvės Lietuvoje, priminė Sibire mirusį savo tėvą ir kitus tremtinius. Pripažinę buvusias blogybes, jie reikė vilčių dėl Gorbačiovo reformų, bet sutiko, kad yra prieš jį stipri opozicija iš įsigalėjusios sovietinės biurokratijos.

Išveivai rusai primena lietuvius

Antikomunistiniai išeivijos rusai leidžia laikraštį *Novoje Ruskoje Slovo*. Čia protarpiais suminimi ir lietuviai. Pvz. birželio 20 tas laikraštis įdėjo žinią apie popiežiaus Jono Pauliaus II Lietuvos jaunimui skirtą laišką, kuriame skatinamas jaunimas tvirtai laikytis tikėjimo. Laikraštis dar pridėjo priedą, kad nuo 1945 iki 1955 m. 4 Lietuvos vyskupai, 185 kunigai ir 275 kiti Bažnyčios tarnai sovietinių įstaių buvo įkalinti.

— Vincentas Tiknius ir Algis Liepinaitis sėkmingai darbuojasi PAV Realtors nejudomojo turto pardavimo įstaigoje Berwyne ir Ciceroje, patarnaudami savo tautiečiams bei kitiems suinteresuotiems žmonėms.

Užklauskis kongr. Rostenkowskui

JAV atstovų rūmuose svarstant Pabaltijo valstybių laisvės dienos paskelbimą, šio reikalo šiemet nepalaikė kongresmenas Don Rostenkowski. Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. J. Valaitis, norėdamas ir toliau kongresmeną palaikyti pabaltiečių draugu, pasiuntė jam atitinkamą laišką, drauge užklauskdamas, kodėl jis šiuo kartu susilaikė nuo prielankumo pareiškimo pabaltiečiams.

Amer. Liet. Tarybos internas Pabaltiečių komitete

Šią vasarą Jungtiniame Pabaltiečių Komitete Washington, kaip Amer. Liet. Tarybos internas, dirba studentas Linas Orentas, kurio šią tarnybą finansuoja Amerikos Lietuvių Taryba.

Geneologinė biblioteka

Salt Lake mieste, Utah valstijoje, plečiama geneologinė biblioteka. Jos vadovybei kreipiantis į Amerikos Lietuvių Tarybą, buvo duota nurodymų jiems rūpintis klausimais.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association

AUSTRALIJA LAUKIA ATVYKITE Į VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

GRUODŽIO 19d., 1987 — SAUSIO 10d., 1988

KAINA LĖKTUVŲ VIENAM ASMENIUI IŠ LOS ANGELES

TIKTAI: \$1200 USD

L.A.I.T.C. KELIONIŲ CENTRAS TURI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ SU PAPINGINTOM KAINOM

VARDAS

PRAŠOM ATŽYMETI NORIME KELIAUTI

ADRESAS

LAUSTRALIJA: GRUODŽIO 17d. ☐

TELEFONAS

GRUODŽIO 16d. ☐

PAGEIDAUJAME \$250 — UŽSTATA GARANTUOTI ŽEMIAUSIAS KAINAS

GRUODŽIO 15d. ☐

RAŠYKITE ČEKIUS: "L.A.I.T.C." VARDU

LA AMERIKA: SAUSIO 10d. ☐

21521 BLYTHE ST.

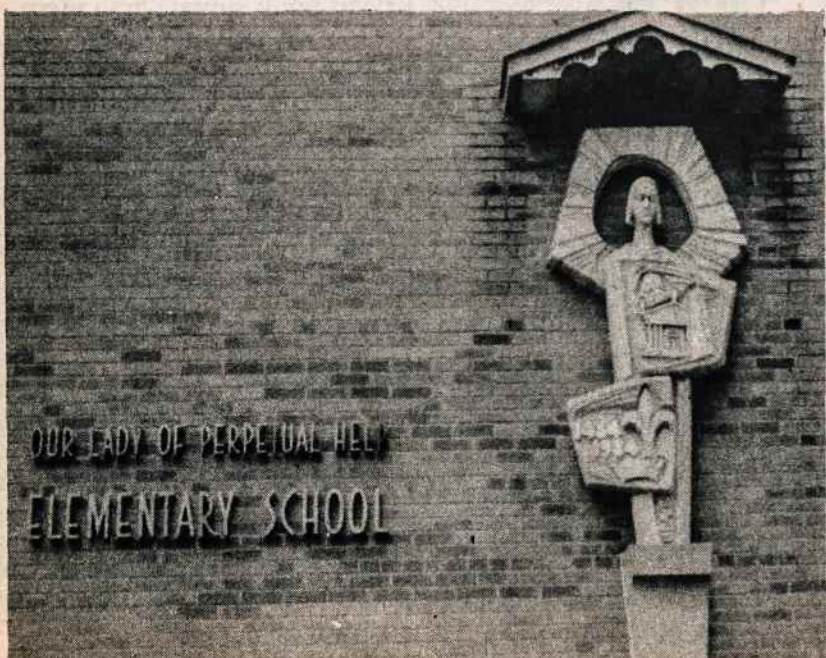
SAUSIO 8d. ☐

CANOGA PARK, CA. 91304

SKAMBINKITE "COLLECT" (213) 838-0571

SAUSIO 3d. ☐

LOS ANGELES INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Šv. Kazimiero statula prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijos mokyklos. Statulą pašventino vysk. P. Baltakis. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ VISUR

— Lietuvių Muzikų Sąjungos seimas įvyks 1987 m. rugpjūčio 22 d. Chicagoje, Jaunimo centre esančiose Zilevičiaus/Kreivėno Muzikologijos archyvo patalpose.

Seimas prasidės 10 val. ryto su iškilmingomis mišiomis, kurias aukos prelatas dr. Juozas Prunskis tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Visi, kuriems rūpi lietuviškos muzikos reikalai, kviečiami seime dalyvauti.

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, sunegalavęs širdžiai, nuo liepos 1 iki liepos 4 buvo paguldintas ligoninėje. Ligos metu jam laišką atsiuntė prezidentas Reagan ir jo žmona Nancy, linkėdami jam kuo greičiau pasveikti.

— Elena Iešmantaitė—Dervojedaitienė, plačiau žinoma, kaip Baltijos Žuvėdra slapygardžiu, mirė Venecueloje. Jinai yra rašiusi eilėraščius ir prozas kūrinius, kurie buvo spausdinami perijodikoje dar Lietuvoje. Vokietijoje leido sienlaikraštį, ruošė vaidinimus, Dviejų dalių atsiminimų romaną "Gintaro krantuose" ir "Gedimino kalno pavėsyje" išleido Argentinos Lietuvių Balsas 1954 ir 1956.

— Prel. dr. Juozą Prunskį, Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijos vedėją, Lietuvių Skautų Sąjunga apdovanojo Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu už teikiamą paramą skautijai.

— Toronte profesionalų ir verslininkų sąjungos valdybą šiais metais sudaro pirm. V. Jonynas, vicepirm. J. Norkus, išd. J. Aukštaitis, sekr. S. Janušauskas. Naujoji valdyba kviečia visus profesionalus ir verslininkus į šią sąjungą įsirašyti.

— Oratorija — muzikinis veiklas sukurta poeto B. Brazdžionio ir muziko kun. B. Markaičio, SJ, bus atlikta jungtinių chorų Toronte, Kanadoje, Ryerson instituto teatro salėje Lietuvos krikščionybės minėjime 1987 lapkričio 14. Jungtiniame chore dalyvaus Prisikėlimo, Lietuvos kankinių, Hamiltono Aušros Vartų parapijų chorai ir Toronto "Aro" bei Londono "Pašvaistės" chorai.

— Džukų draugija, veikianti Chicagoje, valdybos posėdyje pasiskirstė pareigomis: Vincas Grėbliūnas — pirmininkas (3235 W. 71st street, Chicago, IL 60629, tel. 312 436-0366), kun. Jonas Borevičius, SJ, — vicepirmininkas, Stasys Visockas — sekretorius Julius Karsas — išdėninkas, Antanas Krutulis — kultūros reikalų vadovas, Danutė Darienė — parengimų vadovė, Janina Pileckienė — talkininkė parengimams ir Birutė Razmienė — vadovė ligoniams lankyti.

— Lietuvių Katalikų moterų draugijos Montrelio skyrius savo veiklos 35 metų sukaktį minės rugsėjo 20 Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Akademine dalyje dalyvaus solistė Gina Čapkauskienė, solistas Rimas Strimaitis ir muzikas Jonas Govėdas.

— Nauji Darbininko skaitytojai: H. A. Runge, Hyde Park, Mass. Užsakę kitiems: J. Budrevičius, Lake Park, Fla., — B. Budrevičiui, Biddeford, Me., J. V. Seppale, New York City — A. Seppale, Lexington, KY. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Scena iš "Intimate Admiration". Vaidina John Neville — Antaną Čechovą, Lucy Peacock — Olgą Knipper.

AŠTUONIOS NEPAMIRŠTAMOS DIENOS KANADOS STRATFORDE

ALFONSAS NAKAS

Apie pamėgtą kanadišką Stratfordo festivalį kartą ar du esu rašęs ir "Darbininkui". Bet tai buvo prieš kelerius metus. Tuomet dar veikė panašus Šekspyro festivalis Connecticuto Stratforde, taip lengvai pasiekiamas, tad gal ir gausiai lankytam "Darbininko" skaitytojų. Jei neklystu, Connecticute Šekspyrinio festivalio nebėra. Paskutiniu metu ima garsėti toks festivalis Alabamoje, Montgomery mieste, nuo Sunny Hills, FL, kur dabar gyvenu, tik už 150 mylių. Su juo manau susipažinti ateinantį rudenį. Yra dar keletas Šekspyriinių festivalių Jungtinėse Valstijose, bet nė vienas tokio garso nepasiekė, kaip nuo 1953 metų veikiantis tos rūšies vasaros festivalis Ontario provincijoje. Jo pilnas pavadinimas angliškai — **The Stratford Shakespearean Festival Foundation of Canada**, o adresas betkokiai informacijai gauti — **Post Office Box 520, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2**.

Jau daugelį metų festivalis tęsiasi nuo gegužės pradžios ar vidurio, iki spalio galo. Šią vasarą pirmieji veikalai pradėti statyti gegužės 6, o paskutinių spektaklių pasibaigs lapkričio 1. Trijuose teatruose (Festivalio, Avon ir Third Stage) bus pastatyti 14 veikalų ir įvyks keletas šimtų spektaklių. Festivalį aplankys daugiau kaip pusė milijono žiūrovų, jų tarpe apie trečdalis iš Jungtinių Valstijų, daugiausia iš Michigano, New Yorko ir Ohio. Festivalio vieno sezono biudžetas siekia gerokai per dešimtį milijonų dolerių.

Šią vasarą festivalį lankiau liepos 3 - 11 dienomis. Mačiau 10 pastatymų: Festivalio teatre Broadway miuziklą *Cabaret*, Bertoldo Brechto dramą *Mother Courage* ir Richardo Brinsleyo Sheridan komediją *The School for Scandal*; Avon teatre — Henriko Ibseno dramą *Nora* (Ingmar Bergmano adaptuotą), Williamo Shakespeare tragikomediją *Troilus and Cressida*, Antono Čechovo pjesę *The Cherry Orchard* (*Vysnių sodą*), Stephen MacDonaldo neaptariamą žanro veikalą *Not About Heroes* ir Richardo Epp *Intimate Admiration*; Third Stage teatre — Shakespeare'o tragediją *Romeo and Juliet* ir komediją *As You Like It*. Kodėl mačiau tik dešimt, o ne 14. Todėl, kad tuo metu tik tiek buvo vaidinama, o keturi likusieji pastatymai ateis liepos antrojo pusėj ir vėliau.

Išpūdžius apie devynis spektaklius esu parašęs kitiems laikraščiams, tad čia bepriminsiu, ką mielai žiūrečiai antrą kartą, jei dar šią vasarą proga pasitaikytų. Pirmoj vietoj būtų nepilnų dviejų valandų, dviejų aktorių tikrovinė drama (jei taip galima pavadinti) *Not About Heroes*. Tai dviejų anglų poetų, Siegfriedo

Sassoon ir Wilfredo Owen, sustikimas karo ligoninėje I Pasaulinio karo gale. Ši visa drama savotiškas poezijos rečitalis, žiūrovą jaudinąs iki širdies gelmių, net ne viską, kas deklamuojama, pagaujanant. Drama baigiasi Owen'o mirtimi (žuvimu fronte!) lygiai savaitei iki karo pabaigos belikus. Neapsakomai puikiai vaidina ne tik didelio garso aktorius Nicholas Pennell, bet ir Stratforde naujokas Henry Czerny. Už puikų pastatymą pagyrimo vertas ir režisierius Robertas Beard.

Mielai dar kartą žiūrėčiau abu pastatymus Third Stage teatre — *Romeo and Juliet* ir *As You Like It*, ypač pastarąjį. Abu veikalai sušiuolaikinti, vaidyba ir apranga vaizduojant šio šimtmečio pradžią. Tai kūrybingo režisieriaus Robin Phillips darbas. Trečiasis Shakespeare'o veikalas, *Troilus and Cressida*, pastatytas nepaprastai prabangiai. Vaizduoja graikų-trojų karą, kovojant irgi šiuolaikiniais ginklais, šautuvais ir patrankomis. vietomis nuobodokas dėl ilgų monologų, vietomis perplintas vulgarybėmis. Puikiai pasatyta *Cabaret*, kaip ir visi kiti režisieriaus choreografo Brian MacDonaldo pastatymai. Tik, publikos daugumai pataikaujant, irgi be reikalo suvulgarintas. Brechto *Mother Courage*, drama apie 17-to šimtmečio Trisdešimties metų karą, labai tamsi, šurpi, nepaisant dažnų juoką keliančių ironijos ir sarkazmo deimantų. *Nora* (dar žinoma pavadinimu *Lėlės namai*) ir *Vysnių sodas*

— tai klasika, kuri ypač miega mūsų, europiečių širdims. Abu pastatymai buvo labai patrauklūs, įspūdingi.

Tiek trumpai apie kitur aptartus veikalus.

Paskutiniu, liepos 11, mačiau Richardo Epp dramą *Intimate Admiration*. Tai Antono Čechovo ir jo žmonos, Rusijos teatrų pirmajės aktorės, vaidinusių ir pagrindines jo (Čechovo) veikalų roles, Olgos Knipper biografinių faktų mozaika. Anton Čechovas Olgą Knipper vedė 1901, būdamas jau 40 - ties metų ir laimingai su ja gyveno iki mirties už ketverių metų, nors jis, dėl džiūvos, daugiausia laikėsi Kryme, o ji vaidino Maskvoje. Dramos pradžioje jiedu dar šoka valsą, geria šampaną ir dažnai bučiuojasi. Daug kalba apie teatrą, apie jo paties veikalus. Dažnai mini matomai jo artimą draugą rašytoją Maksim Gorkį, kitus rašytojus. Vėliau Olga jį lanko Kryme jau palėgusį, nuolat gulintį. Drama baigiasi su Antono mirtimi Vokietijos kurorte. Miršta ramiai, išgėręs taurę šampano...

Čechovo vaidmenį atlieka John Neville, tarptautinio masto aktorius, dabartinis Stratfordo festivalio meno vadovas. Skaičiau jį išgirančią kanadiečio teatro kritiko recenziją. Iš tikro, jis vaidina labai įspūdingai, labai "rusiškai". Čechovu nugrimuotas jo ūsais ir barzda papuošias, visai taip, kaip programos aplanke atspausdame tikrame Čechovo portrete. Tik negaliu suprasti, kad dar džiūva nesirgdamas, vos 40-ties metų amžiaus, ir vaikščiojo, ir šoko kaip 75-rių metų senis. Kieno čia klaida: patyrusio aktoriaus — režisieriaus John Neville; ar šį veikalą režisavusio irgi įžymaus režisieriaus John Wood? Olga Knipper vaidinusi Lucy Peacock žiūrovui nekėlė abejonių, jog tai puiki teatro aktorė. Gaila, kad tiek Ibseno *Noraj* Noros vaidmenį tiek šiame, ilguose monologuose čiauškejo neaiškiai, kartais nesuprantamai.

Aplamai, spektaklis nebuvo prastas, tik toli gražu neprilygo irgi dviejų aktorių atliekamam *Not About Heroes* pastatymui, *Intimate Admiration* scenoje liks iki spalio 30.

Tuo tarpu įdomiųjų spektaklių atsiminimais gyvensiu iki kitos vasaros.

SUEILIUOTA ISTORIJA, BET NE POEZIJA

K. Žukauskas - Vabalėlis — "BALTIJA ŠAUKIA", 1986 m. Yucaipa, Calif.

Ši sueiliuotų 133 puslapių knygelė neužvardinta poezija, ar eilėrašciais, ar koku kitu vardu. Atrodo, ir pats autorius netikras dėl žanro.

Stovyklų Vokietijoje metais buvo Prano Lemberito išleista eilėraščių knygelė, pavadinta irgi "Baltija šaukia". Šioje naujojoje — poezijos žymiai mažiau, negu anojė.

K. Žukausko - Vabalėlio knygos turinys yra visko: apie Lietuvos praeitį, įvairius miestus, tėviškę, apie mūsų tautos grožį ir garbę, apie laisvę ir jos netekimą... Mintys gražios ir kilnios; vietomis juntama autoriaus žinojimas, inteligencija. Bet jis galėjo visas kilnias mintis išsakyti ir proza; eilėraščių forma jam sunkiai sekasi. Gal ir nesunkiai, bet ne labai sėkmingai. Yra ir humoristinių eilėraščių; taiklus sąmojus, bet forma irgi šlubuoja.

Pradiniam straipsny (ne eiliuotame) — "Vietoje įžangos" — autorius lyg ir išsako kūrybinį "Credo" bei koncentruoja savas pažiūras:

1. Jis nesąs modernus poetas.
2. Stipriai kaltina pačius lietuvius dėl Nepriklausomybės praradimo ir (tėvynėje ir išeivijoje) — dėl tautinių paminklų panie-

kinimo. Patrauklus autoriaus rūpestis, bet, vis tik, per stiprus kaltinimai...

Kukli, primityviai sudėta knygelė "Baltija šaukia" gal ir turi kiek istorinės reikšmės, tačiau poezijos rinkiniu vargiai ar galima pavadinti.

A. R.

DAIL. AČ. JANUŠO PARODA

Dail. Česlovas Janušas š.m. liepos 18 sulaukė 80 metų. Šiai sukačiai atžymėti lapkričio 14 - 15 dienomis Kultūros Židinyje rengiama jų darbų paroda. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas.

Dail. Č. Janušas Kauno meno mokyklą baigė 1931 m. Mokytojavo Pasvalio, Šiaulių, Kauno gimnazijose, dailių amatų mokykloje, buvo tos mokyklos direktorius, taip pat kaip dekoratorius dirbo Kauno valstybiniame teatre.

Gyvendamas pokario metais Vokietijoje, plačiai veikė kaip dailininkas. Taip pat ir atvykęs į Ameriką, apsigyvenęs New Yorke, dalyvavo amerikiečių dailės draugijose, jų rengiamose parodose. Pats rengė savo darbų parodas didesniuose lietuvių gyvenamuose miestuose. Jo kūryba turi didelį pasisekimą ir yra žmonių mėgstama.

RUOŠA TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

VIII-osios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės meninės dalies vadovai buvo susirinkę birželio 8 ir aptarė tolimą šventės pasiruošimą, vadovų kursų ir nustatę šventės repertuarą, kuris nebus keičiamas.

Šiuo metu šventėje dalyvauti užsiregistravo 78 grupės, studentų 33, jaunių 12, veteranų 20, vaikų 13. Iš užsienio: Vokietijos — Vasario 16, Anglijos Londono — Lietuva, Brazilijos — Nemunas, Argentinos — Mindaugo, Inkaro ansamblis, Argentinos Lietuvių Centro Veteranų ansamblis.

Jau pradėtos ruošti repertuaro knygos ir muzikos juostos, kurios bus išsiuntinėtos prieš vadovų kursų visoms užsiregistravusioms grupėms.

Landytinis ir Vakaruškos bus šokama 6-mis poromis, Blezdingėlė 12 mergaičių. Kiti šokiai 8-mis poromis. Vaikų šokiai

galės šokti 6, 8 ar daugiau porų. Tad grupės, turinčios ir mažiau šokėjų, galės dalyvauti. Vadovų kursai vyks Hamiltone rugpjūčio 23 - 30.

Kursuose, bus mokomi tik VIII-tos šokių šventės repertuaro šokiai. Kai kuriuos šokius parodys Hamiltono Gyvataras ar Toronto Gintaras. Kursuose bus pereinami visi šventės šokiai, įėjimai bei išėjimai. Kursų metu bus laiko apžiūrėti šventės salę, kad būtų lengviau orientuotis, kai gausite savo kvadratų numerius.

Kursuose gali dalyvauti grupės vadovas ar jo paskirtas asmuo, tik vienas nuo grupės. Kursų kaina 100 dol., kanadiškais. Dėl kursų registruokites pas Vida Verbickienę: 348 Duncombe Court, Burlington Ont. L7L 4M4, arba telefonu po 7 val. v. pas Lele Kontenienę 416-689-8519.

Komitetas ir Vadovai

Atsiųsta paminėti

LIETUVOS BAŽNYČIOS V TOMAS, Vilniaus arkivyskupija II dalis, Vilniaus provincijos bažnyčios. Bronius Kviklys. Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla, 3001 W 59th St., Chicago, IL 60629. Dailininkas ir techninis redaktorius Petras Aleksa. Tiražas 1500 egzempliorių. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Chicago, IL.

Šiame tome aiškinama Vilniaus arkivyskupijos bažnytinės provincijos padėtis, Vatikano teisinis požiūris į esamą situaciją.

Yra paduota platesnė arkivyskupijos istorija ir bažnyčių aprašymai su labai gausiomis iliustracijomis. Aprašytos 82 bažnyčios bei parapijų veikla, suminėta keliasdešimt koplyčių, kapinių ir religinių paminklų. Paminimos ir arkivyskupijai priklausiusios šiaurės rytinės dalies esančios ar buvusios 7 bažnyčios, dabar sovietinės Gudijos administruojamos.

Nėra aprašyti vienuolynai, unitų bažnyčios, nei lenkiškos ar gudiškos parapijos, nes tai nebuvo užplanuota, nors ir egzistuoja Vilniaus arkivyskupijos ribose.

Aprašant vietoves yra nusakoma istorinė vietovės eiga, kokia yra bažnyčios architektūra, kas buvo tos bažnyčios fundatoriai, kokio dydžio parapija, kokių yra meninių vertybių.

Tomo gale įdėta plati naudotų knygų, perijodikos ir kitokių šaltinių bibliografija, bendradarbių bei rėmėjų sąrašai.

Tome ne tik bažnyčių aprašymai telpa, bet yra ir daug vertingos įvairių istorinių įvykių medžiagos.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMO DARBAI XI TOMAS. LKM AKADEMIJOS LEIDINYS 1987 m. Piazza della Pilotta 4, Roma. Redagavo A. Liūma, S.J. Spausdino "Pliniana" spaustuvė Selci Umbro miestelyje (Perugia, Italia).

Vienuoliktojo LKMA suvažiavimo, įvykusio 1979 rugpjūčio 31 - rugsėjo 2 dienomis, Jaunimo Centre, Chicagoje, darbų tomas skirtas Vilniaus Akademijos — Universiteto 400 metų jubiliejui paminėti.

Darbuose yra atspausdintos pilnatesios posėdžių ir įvairių sekcijų, k.a., teologijos, Lietuvos istorijos, architektūros ir menotyros, gamtos, tikslųjų ir medicinos mokslų ir lietuvių kalbos ir literatūros sekcijų paskaitos. Taipogi yra ir viduramžių misterijos "Mijmegeno Marytės" tekstas. Misterija buvo suvaidinta rečityviu būdu suvažiavimo metu.

Yra suvažiavimo darbų įvertinimas.

Gaila, kad iš suvažiavimo darbotvarkėje pramatytų 15 paskaitų, tik 10 prelegentų redakcijai atsiuntė paskaitų tekstus.

Šis suvažiavimo darbų tomas atskleidžia įdomių žinių apie Vilniaus Akademijos — Universiteto raidą.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

Savo auka paremk lietuvišką spaudą!

Šoka Bostono tautinių šokių grupė, kuri atliko programą lietuvių dienoje Kennebunkporte tėvų pranciškonų vasarvietėje.

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS IR JAUNIMO ŠVENTĖ

Los Angeles

Šiomet Šv. Kazimiero lituanistinės šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimas ir jaunimo 31 metinė šventė įvyko birželio 7 d.

Po pamaldų bažnyčioje mokytojai su mokiniais, tėveliai ir visi besidomintieji jaunimo veikla vyko į salę, kurioje prasidėjo iškilmingas mokslo metų užbaigimas. Prie garbės stalo susėdo: klebonas kun. dr. A. Olšauskas, Lietuvos gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, LB Vakarų apygardos pirmininkė A. Nelsienė, vakarinio pakraščio mokyklų inspektorius I. Medziukas, mokyklos direktorius J. Pupius, vicedirektorė M. Sandanavičiūtė-Newsom, buvęs mokyklos direktorius V. Pažiūra ir tėvų komiteto pirmininkas G. Leškys.

Išdalunami atestatai

Prie gretimo stalo sėdėjo šiais metais baigę mokykloje 12 metų lituanistinį kursą: Nida Gedgaudaitė, Dalytė Navickaitė ir Paulius Viskanta. Jiems buvo įteikti mokyklos baigimo atestatai ir dovanos. Abiturientų vardu atsiveikino N. Gedgaudaitė. 10-ties metų kurso baigimo atestatus gavo: Vilija Žemaitaitė (pirmoji mokinė), Teresė Giedraitytė, Lidiya Tompauskaitė ir Paulius Mošinskis. Atsiveikino T. Giedraitytė, kuri ateinančią rudenį vyks toliau mokytis į Vasario 16 gimnaziją Vak. Vokietijoje.

Tada direktorius J. Pupius ir vicedirektorė M. Sandanavičiūtė-Newsom pasveikino ir išdalino pažymėjimus bei dovanas geriausiems skyrių mokiniams. Jie buvo: I skyr. A. Dūda, L. Laurinavičiūtė, II skyr. A. Avižienis, V. Gulbinaitė ir A. Mulokaitė, III skyr. A. Kuolas ir Sakaitė, V skyr. V. Tompauskaitė, VI skyr. A. Mattis ir E. Nelsas, I ir 10 skyr. V. Žemaitaitis ir V. Žemaitaitė.

Mokykla atsiveikino su dir. J. Pupiu, kuris dėl darbo sąlygų iš šių pareigų pasitraukė. Kaip pranešė parapijos biuletenis, nauja direktorė bus Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, dirbanti daugelį metų šioje mokykloje ir su ateitininkais. Mokyklą šiais mokslo metais lankė 91 mokiny.

Jaunimo šventė

Po oficialios dalies prasidėjo

jaunimo šventė. Jaunimo choras padainavo keletą nuotaikingų dainelių, pradėdamas tradicinę dainą "Šiandien mūsų šventė" (B. Brazdžionio žodžiai, kompozicija B. Budriūno). Ypatingai gražiai nuskambėjo "Per Klausučių ūlytėlę". Užbaigta buvo "Tėvynės maršas" (žodž. Griginaitės, muz. G. Gudauskienės). Jaunimo choro vadovai — D. Varnienė ir muz. A. Jurgutis, mokyklos choro — L. Polikaitis. Akompanavo O. Barauskienė. D. Varnienė pranešė, kad yra

sumanymas parašyti apie mokyto. O. Razutienę monografiją nes ji daugelį metų darbavosi su jauniu ir mirė staiga bediriguodama viename jaunimo parengime. Kvietė šį darbą paremti.

Po trumpos pertraukos jaunimas išsiriavo kieme, vikriai pašokdamas apie dešimtį paprastesnių ir sudėtingesnių šokių. Akordeonais grojo J. Aras ir L. Polikaitis. Jaunimo šventė baigėsi, sugiedojus Lietuvos himną ir nuleidus vėliavas.

Ig. M.

A. A. DR. GEDIMINAS GUDAUSKAS

Gegužės 3 d. Los Angeles savo tėvų namuose staiga netikėtai mirė farmacijos daktaras Gediminas Gudauskas, išgyvenęs tik 37 metus.

Ši žinia nepaprastai greitai pasklido mieste ir apylinkėse, pasiekdama čia gyvenančius lietuvius. Todėl į laidotuvių koplyčią susirinko tiek daug žmonių, kad negalėjo joje sutilpti.

Gudauskų šeima, apsigyvenusi Los Angeles, buvo visiems gerai pažįstama. Dr. Juozas Gudauskas daugelį metų teikė medicininę pagalbą, o kompozitorė Giedra Gudauskienė — gerai žinoma savo muzikine kūryba, nes koncertuose dažnai girdime jos sukurto muzikos kūrinius.

Be to, a. a. Gediminą daugelis pažinojo iš vaikystės dienų, nes jis keletą metų šeštadieniais lankė lituanistinę mokyklą. Mokytojai jį prisimena kaip gabų, pavyzdingą, drausmingą mokinį. Apskritai jis buvo malonaus, švelnaus būdo jaunuolis. Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą baigė 1963 m. Bet su lietuvišku gyvenimu ryšių nenutraukė, nes jis priklausė jūrų skautams, ir ne kartą jį tekdavo įvairiomis progomis matyti gražiai nuaugusį, linksmai nusiteikusių skautų uniformoje. Tad į laidotuvių namus su juo atsiveikinti ir pareikšti tėvams, broliui ir sesutei užuojautą skausmo valandoje susirinko daugiau ar mažiau jį pažinojusių.

Rožiniui vadovavo prel. J. Kučingis, giedojo solistas R. Dabšys, akomponuojant pianistei R. Apeikytei. Apie velionio Gedimino mokslinius atsiekimus kalbėjo prof. dr. I. Trečiokas.

Baigęs farmacijos mokslus daktaro laipsniu, jis darbavosi kaip profesorius Britų Kolumbijos universiteto vėžio ligų tyrinėjimo institute Vankuvery, kur yra dalyvavęs įvairiuose projektuose, kad ši liga, kaip žmonijos pabaia, būtų nugalėta. Deja, mirė kaip nepadėdama viešnia per anksti iškvietė jį amžinybėn, suklūdydama jo ateities užmojus.

Bendraklasių vardu atsiveikino Z. Tumaitė, o jūrų skautų — G. Kaunas. Velionio vardui įamžinti Lietuvių fonde aukas rinko V. Velža, buvęs LB Santa Monica apyl. pirmininkas.

Kitą dieną velionio kūnas buvo išlydėdas į Chicago, kur Gudauskų šeima turi pasirūpinusi amžinojo poilsio vietą. Čia religinės apeigos koplyčioje atliko kun. I. Urbonas. Jo mokslinius darbus aptarė prof. dr. J. Valaitis, pagelbinio lietuvių gydytojų vieneto vardu kalbėjo V. Tumasonienė, šeimos vardu R. Alminienė. Koplyčioje giedojo solistai G. Mažeikienė ir P. Ruta. Vargonais grojo M. Motekaitis. Tautos fondui aukas rinko J. Bagdžius.

A. a. Gedimino kūnas atsigulė nuolatiniam poilsiui Chicagoje, pamatuotai vadinamama Amerikos lietuvių sostine, kur jis kaip kūdikis pirmą kartą savo akimis išvydo šį pasaulį (1950. I. 17). Jo netektis tokiam amžiuje paliko gilius skausmo pėdsakus ir artimųjų ir jį pažinojusių širdyse.

Ig. M.

Elena Grudzinskienė su šeima 90-tojo gimtadienio proga. I-oje eilėje: iš k. anūkai dr. Gedas M. Grinis, psichologijos doktorantė Jolita Gudaitytė, dr. Asta Grinytė, Arūnas Gudaitis; II-oje eilėje: Aldona Dulskienė, duklė Nijolė Kentienė, jubiliatė Elena Grudzinskienė, duklė Eugenija Treimanienė, dukterėčia Irena Kilienė; III-oje eilėje Vladas Kilijus, žentas dr. Gedas Grinis, duklė Rima Gudaitienė, duklė Aldona Grininė, sūnėnas inž. Rimas Dulskis ir žentas architektas Antanas Gudaitis.

GRAŽI DEVYNIASDEŠIMTOJO GIMTADIENIO ŠVENTĖ

Birželio 6 Marco saloje, Floridoje, O'Shay restorane buvo pagerbta Elena Grudzinskienė jos 90-tojo gimtadienio proga.

Šią šventę Mamytė surengė dukters su šeimomis: Eugenija Treimanienė, su kuria dabar gyvena St. Petersburg, Floridoje, Nijolė ir Valentinas Kentai iš Valencijos, Kalifornijos, Aldona ir dr. Gedas Griniai iš St. Petersburg Beach, Floridos, ir Rima ir architektas Antanas Gudaitis iš St. Petersburg, psichologijos doktorantė Jolita Gudaitytė iš New Yorko ir Arūnas Gudaitis iš Washington, D.C. Be jų dar dalyvavo artimi gimnainčiai inž. Romas ir Aldona Dulskiai iš Cocoa Beach, Floridos ir Vladas ir Irena Kilijai iš New Yorko.

Po iškilmingų pietų, visi susirinko į Regency klubą, kur toliau buvo tęsiama šventė. Ta proga buvo pareikšti linkėjimai ir perskaityti gauti sveikinimai: prezidento ir Nancy Reagan, giminių iš Lietuvos, dr. Kazio ir Dalios Bobelių, dr. A. ir dr. E. Milių, prof. dr. B. Ciplijauskaitės,

anukės menininkės Rimos Kentaitės, švogerio majoro Juozo ir Viktorijos Gruodžių, inž. Romo ir Rūtos Gruodžių, inž. Juozo ir Danos Noreikų, sūnėno Vytauto ir Elenos Dalangauskų ir kitų giminių bei draugų.

Tą sukaktį prisiminti atsiūsta ir įteikta ne tik gražiausių gilių, bet ir dovanų.

Elena Grudzinskienė yra žinoma kaip menininkė. Ji mėgsta tapyti gėles, ypač lietuviškas alyvas, daryti skulptūras iš kriauklių ir vazas, paveikslus, lekštes ir staliukus mozaikos technika. Ji priklauso L. D. K. Birutės draugijai, Lietuvos Dukterims. Lietuvių Bendruomenėi ir mieliai lanko jų susirinkimus. Mėgsta skaityti spaudą ir domisi pasauliniais įvykiais.

Jos vyras, pulk. Vladas Grudzinskas, 1944 m. buvo nacių įkalintas Stutthof koncentracijos stovykloje. Po karo atsidūrė Lietuvoje ir tik po 20 metų gavo leidimą atvažiuoti pas šeimą. Deja, atvažiavo su palaužta sveikata. Po dviejų metų mirė ir yra palaidotas Šv. Kazimiero kapinyse, Chicagoje.

Elena Gudzinskienė, atvykusi į šį kraštą su dukterimis, turėjo nelengvą įsikūrimą. Tačiau jos ryžtas ir energija padėjo žengti nors ir akmenuotu keliu, ir šiaandien, sulaukusi 90 metų, ji gali tuo pasidžiaugti.

Jubilatė, dėkodama už suaruotą šventę, dovanas ir sveikinimus, gražioj jautrijo kalboj prisiminė praeitį ir optimistiškai pažvelgė į ateitį.

Jubilatėi linkime dar daug sveikų ir kūrybingų metų!

Dalyvis

KOMUNISTŲ LIKIMAS IRANE

Sov. S-gos ambasadoj Irane nuo 1977 dirbo KGB agentas mjr. Vladimir A. Kuzičkin, puičiai mokesį Irane vartojamą farsų kalbą. Jis buvo ypatingam KGB direktorate, kuris vertėsi šnipinėjimu, sabotažu ir žudynėmis. Būdamas Irane, jis keliais atvejais bandė su Irane veikiančia komunistų Tudeh partija nuversti šachą, bet tai jam nepavyko, kol Irane atsirado ajatola Khomeini. Patariama Kuzičkino Tudeh partija pasidarė uoliausia revoliucijos rėmėja, bet Khomeini niekada komunistais nepasitikėjo, tačiau juos panaudojo savo reikalui kaip prityrusius administratorius ir organizatorius.

Nepaisant dviejų pakilimų tarnyboj, Kuzičkin nusivylė sovietais ir 1982 susisieks su britais ir pasidarė jų agentu. 1982 vasarą reikalai tiek pablogėjo, kad Kuzičkin turėjo tuoj pat bėgti pas naujus darbdavius. Bet jis pabėgo netuščias: kartu atsigabeno net dvi dėžes įvairių dokumentų, įrodančių, kad Sovietų S-ga visai dominuoja Irano komunistų partiją. Tarp dokumentų buvęs ir planas nužudyti Khomeini.

Britai slapta painformavo Iraną apie komunistų planus, ir Khomeini 1983 pradžioj smogė Tudeh partijai, priversdamas jos vadus viešai prisipažinti prie krašto išdavimo darbų ir įsakydamas net 22 vadus sušaudyti. Jis, pasikvietęs Sov. S-gos ambasadorių Vil K. Boldirev, įteikė jam 18 ambasados tarnautojų sąrašą ir pareikalavo, kad per 48 val. jie paliktų Iraną.

Gensekretorius M. Gorbačiovas Kremluje liepos 1 priėmė buvusį JAV prezidentą J. Carterį. Ilgesniame pokalbyje, kuriame dalyvavo ir buv. SSSR ambasadorius Amerikoje A. Dobryninas, buvo paliesta nusiginklavimo problemos, Artimieji Rytai ir pareikšta J. Carteriui padėka už SALT-2 sutartį.

KAD DAUGIAU AUKŲ NEBŪTŲ

Liepos 2 d. Leningrade numirė nupilietintas ir karo nusikaltimais apkaltintas estų kilmės amerikietis Karl Linas. Vieniems Karl Linas paliks kaip tautos herojus, kovojęs dėl Estijos laisvės, kitiems — žmonių skerdikas, karo nusikaltėlis. Tas skirtingas požiūris prasitęs į tolimą ateitį ir ilgai drums kai kurių tautinių grupių santykius.

Mes manome, kad to buvo galima išvengti. Jei Linas iš tikro buvo karo nusikaltėlis, tai tas turėjo būti įrodyta Amerikos teismuose, prisilaikant Amerikos teisinės procedūros. Linno atveju to nebuvo. Kriminalinis kaltinimas buvo sprendžiamas civiliniame teisme, o nusikaltimo įrodymui buvo naudojama sovietų KGB pateikta medžiaga. Hitlerio sąjungininkai, Estijos pavergėjai ir estų tautos naikintojai, Sovietų Sąjungai, Amerikos teisingumo departamentas atidavė savo pilietį.

Kas su Linu atsitiko sovietų kalėjimuose, spėti gali tik tie, kurie patys yra buvę KGB tardymo kameroje. Tik vienu atveju sovietai parodė daugiau žmoniškumo už JAV Teisingumo departamento agentūrą OSI, jei teisingai informuoja jų TASS, kai sovietų gydytojai rado Liną sergantį septyniomis sunkiomis ligomis, o tuo tarpu OSI perdavė jį sovietams su pilvo žaizdų diagnoze. Ilgą laiką iki deportacijos

Linus buvo laikomas kalėjime, ir Teisingumo departamentui jo sveikatos būklė visai nerūpėjo.

Net nežinant, kas iš tikro buvo Karl Linas, — tautos didvyris ar karo nusikaltėlis, — tačiau jam nebuvo leista apsigynimui naudotis civilizuotame pasaulyje praktikuojamais teisiniais procesais, tuo paneigiant jam žmogaus teises, ir jis tapo įtartinos konspiracijos auka.

Karl Linas nebuvo pirmoji pabaltiečių auka. Pirmoji auka buvo prof. Juozas Brazaitis. Tos pačios jėgos, kurios sukūrė OSI, buvo apkaltinusios ir Juozą Brazaitį karo nusikaltimais. Kaltintojai niekad nepasirodė dienos šviesoje. Brazaitis, didysis humanistas, literatūros mokslininkas, pedagogas, antinacinės ir antibolševikinės rezistencijos vadas, sunkiai pergyveno tą baisią neteisę. Serija širdies smūgių 1974 lapkričio 28 nuvedė jį į kapus.

Kai Algimantui Gečiui atėjo kongresmano Joshua Eilberg 1975 sausio 13 rašytas laiškas, kad dėl įrodymų stokos Brazaičiui byla nutraukiama, jo jau nebebuvo gyvųjų tarpe. Brazaitis buvo pirmoji įtartinos konspiracijos auka.

Pabaltiečių ir ukrainiečių organizacijos niekad nesipriešino karo nusikaltėlių aiškinimui ir teisimui. Buvo tik priešinamasi netobulum įstatymui ir piktnau-

diškam netobulo įstatymo taikymui apkaltintųjų karo nusikaltėlių byloje. Kad nebūtų naujų aukų, o OSI jas jau rikiuoja į eilę, 95-to Kongreso priimtas Public Law 95-549, kitaip vadinamas Holtzman Amendment, turi būti papildytas ar pakeistas.

Apkaltintųjų bylos turi būti sprendžiamos Amerikos kriminaliniuose teismuose pagal Amerikos teisinės normas. Už tokius pakeitimus pilnai pasisako visos prie Koalicijos (CCJS) priklausančios organizacijos ir taip pat centrinės lietuvių bei kitų pabaltiečių ir ukrainiečių organizacijos.

Koalicija su ekspertų talka Holtzman Amendment pakeitimus ruošia. Reikės sunkaus darbo bei moralinių ir medžiaginių resursų, kad tie pakeitimai taptų tikrove. Šiuo metu iškilo reikalas skubiai pasipriešinti neteisębei. Tikime, kad visuomenė šio momento svarbą supras.

Antanas B. Mažeika
Koalicijos (CCJS) pirmininkas ir akcijos koordiniatorius

Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

Šv. Angelo pilies sode iš dešinės sėdi vysk. P. Baltakis, OFM, dr. V. Vasyliūnas, jo žmona — Lilė Šukytė, prof. R. Lampsaitytė-Collors ir kiti. Nuotr. V. Bacevičiaus.

Lietuvos atstovą prie Vatikano St. Lozoraitį jr. Romoje Krikšto jubiliejaus iškilnių metu aplanko A. Pažiūrienė iš Los Angeles (viduryje) ir dvi jaunos viešnios — Lietuvos garbės konsulo Vytauto Čekanausko dukros, taip pat iš Los Angeles. Nuotr. V. Bacevičiaus

Caracas arkivyskupas kardinolas Joser Ali Lebrun iškilmingo akto dalyviams pristato Šventojo Sosto apdovanotą dr. Vytautą A. Dambravą. Viduryje — inž. Br. Deveikis.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA VENECUELOJE

Lietuvių bendruomenė Venecueloje niekad nebuvo gausi, bet per trisdešimt aštuonerius metus ji tolydžio mažėjo ir silpnėjo. To priežastys: žmonių persikraustymai į kitus kraštus, sunkėjanti amžiaus našta, mirtys, mišrios šeimos, mūsų "bekalbis" jaunimas ir net mirtis. Kunigas mus paliko, tačiau gyvenimas eina toliau, ir dėl to mes likusieji turime dar labiau susiimti ir užpildyti tą spragą, kurią jis paliko.

Laimei, turime mūsų tarpe keletą asmenų, kurie savo energija ir idealistiniu ryžtu patys dirba ir savo pavyzdžiu skatina kitus, kad pastatytų, išjudėtų ir stotų į darbą dėl Lietuvos. Vienas veikliausių tautiečių yra Venecuelos Lietuvių Bendruomenės garbės pirmininkas dr. Vytautas A. Dambrava, kuris ne tik redaguoja mūsų žinijarą *Tėvynėn*, bet taip pat jo straipsnių pilni Caracas dienraščiai, jų tarpe svarbiausias šio krašto dienraštis *El Universal*, kuriame jis yra kolumnistas tarptautinės politikos skyriuje, *La Religion*, *Ultimas Noticias* ir kiti. Jis stengiasi šio krašto gyventojus pilnai supažindinti su Lietuvos padėtimi ir parodyti žmonėms, kiek ir kokių problemų turi kraštai, kuriuose komunizmui pavyksta paversti žmones ir prievarta brukti savo ideologiją.

Tas pats dr. Dambrava be sunkumų gauna leidimą lietuviams pasirodyti televizijoje, paruošdamas puikią ir detalią informaciją moderatoriui kapucinui tėvui Manuel Diaz, pagarsėjusiai TV asmenybei, kad plačiai nuskambėtų Lietuvos vardas ir jos dabartinė nelaimė. Taip pat jo ir jo įtakingų draugų pastangomis Venecuelos Krikščionių Demokratų Partijos Nacionalinis Komitetas priėmė Lietuvą, Latviją ir Estiją liečiančią rezoliuciją. Tai pirmas toks Baltijos valstybės liečias politinis dokumentas (o drauge ir įsipareigojimas) Venecuelos istorijoje.

Dabartinis VLB centro valdybos pirmininkas Henrikas Gavorskas nuoširdžiai siejosi mūsų bendruomenės likimu ir gan dažnai atvažiuoja iš Maracay į Caracas tartis ir ieškoti būdų padėti bendruomenės aktyvui efektyviau reikštis savo veikloje, o specialius projektus dažnai ir stambesnėmis aukomis remti. Jo asmenyje turime ir VLIKo atstovą, kuris laiko savo pareigą pripažinti ir remti visus, kam rūpi Lietuva ir lietuvių tautos likimas.

Julius Vaisiūnas yra taip pat nusipelnęs mūsų bendruomenei dėl paruošiamų žinių, pranešimų ir straipsnių, kuriais jis stengiasi informuoti kitų kraštų lietuvių bendruomenes apie Venecuelos lietuvių veiklą. Jis tęsia savo žmonos a.a. Aleksandros Vaisiūnienės su pasišventimu atliktą spaudos darbą. Vaisiūnas bendradarbiauja *Tėvynės žiniaraštyje*, suprasdamas informacijos ir informavimo svarbą. Ačiū už jo pastangas.

Rašo ir inž. Antanas Šulcas. Jo straipsniai visuomet pasižymi sklandžiu minčių dėstymu ir gražiai išbaigtu kalbos stiliumi. Už tad skatiname, kad ir toliau mūsų mielas Antanas daugiau rašytų apie lietuvių gyvenimą ir vargus Lietuvoje ir išeivijoje. Jo įsijungimas į bendruomenės darbą ir jo šeimos aktyvus dalyvavimas VLB ir Katalikų Misijos Tarybos darbuose verti pasigėrėjimo.

Yra dar keli tautiečiai, kurie kartas nuo karto parašo. Būtų gera, kad jie nepavargtų ir toliau naudotų atliekamą savo laiką lietuviams informuoti. Jo daugiau kas rašys, juo mūsų spauda bus įdomesnė, nes, kad ir vienos idėjos vedini, kiekvienas turime savo poįymį ir poįvilgį. Kiekvienas rašo žmogus negali leisti savo plunksnai rudyti.

Negalima jokių būdų užmiršti VLB Caracas apylinkės garbės narės Antaninos Klovienės ir jos dukters daktarės Jadzytės. Jos kaip bitutės, dirba ir pluša. Abi

ATREMKIME SOVIETINĘ PROPAGANDĄ

Sovietų Sąjunga nuo 1940 metų Lietuvos okupacijos visais būdais siekia įtvirtinti Lietuvos aneksijos pripažinimą. Tam tikslui ji išnaudoja įvairias kultūrinio apsikeitimo, žmonių bendravimo (People to People), asmeniško apsilankymų ir kitas progas. Pavyzdžiui, Lietuvos meno ansambliai ir pavieniai menininkai yra siunčiami užsienin koncertuoti atskirai ar grupėje su kitais sovietų ansambliais, rengiamos "Lietuvių Dienos", lietuviui skiriamos sovietų delegacijų nariais ar net jų vadovais.

"Lietuvių Dienas" rengia Sovietų Sąjungos draugystės su kitais kraštais draugijos. Perna tokių dienos įvyko Prancūzijoje, Liuksemburge, Belgijoje, kur Maskva skleidė savo propagandą apie Lietuvą ir panaudojo Lietuvos meno ansamblius pademonstruoti susovietintą lietuvių kultūrą ir Lietuvos susiliejimą su Rusija. Pavyzdžiui, ansamblio "Lietuva" koncerto Paryžiuje programoje buvo net aštuonios rusų dainos ir šokiai, o ansamblio dalyviai, apsirengę rusų tautiniais drabužiais, pašoko kazokų šokį, tarsi, anot pranešimo, norėjo nukonkuruoti Mojsiejevo ar Raudonosios armijos ansamblius.

Belgijoje "Lietuvių Dienos" programai atlikti buvo atvežtas "Rasos" ansamblis. Kartu atvyko okupuotos Lietuvos "kultūros ministras" J. Bielinis ir kiti sovietų statytiniai. Juos lydėjo sovietų ambasadorius Belgijoje, Nikitinas. Oficialios kalbos buvo pasakytos rusiškai ar prancūziškai. Net Lietuvos "kultūros ministras" netarė žodžio lietuviškai. Kartais sovietams patarnauja jiems palankūs arba naivūs žmonės. Tokiu patarnavimu reikiama laikyti šių metų vasario

jos yra mūsų bendruomenės garbė ir pasididžiavimas.

Yra ir daugiau, kurie dirba. Vieni daugiau, kiti mažiau. Yra betgi diduma, kuri, susirūpinusi savo reikalais, bendruomenei, o drauge ir Lietuvai nugarą atsuoka. Ir jie yra reikalingi. Reikia jų ieškoti ir juos raginti, nors kartais ir po nuoširdžiausių pastangų ir gautų padėkos žodžių, mūsų kvietieji tautiečiai kažkodėl nepasirodo ir tautinės pareigos neatlieka. Nesunku suprasti, koks yra nusivylimas tiems, kurie aukojasi dėl savo Tėvynės, bet pamato, kad kiti nieko nenori daryti. Tai veikia ir į stipriųjų moralę, apsunkindami jų darbą. Kaip gali patikėti venecueliečiai kriminaliniu komunistų elgesiu, jei lietuviai, kurie patys matė komunistų terorą, dabar tyli. Tautinei pareigai vengti pasiteisinimo nėra.

Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai pasirinkti gyvenimo būdą, kaip jam patinka. Tačiau istorija žmones, kurie savo gyvenime nieko gero nepadarė, juos "peržengia", eidama tolyn. Kitais žodžiais pasakius, juos laiko beverčiais, juos baudžia. Mes, lietuviai, turime specialias pareigas padėti savo Tėvynei ir ten likusiems namiškiams, juo labiau, kad mūsų Tėvynė yra sunkioje padėtyje: rusai nori lietuvių tautą sunaikinti. Todėl mūsų rūpestis ir visos jėgos turi būti skiriamos Lietuvai. Kaip padėti? Yra daug būdų, tik "pakratykime" savo sąžinę ir smegenis tik šildykime apledėjusią savo širdį.

Baigdamas noriu priminti kun. Vytauto Pikturnos žodžius paimtus iš jo knygos "Šviesa ir gyvenimas". Jis rašo: "Mes, gyvendami už Lietuvos ribų, savo tautai turime atiduoti ne ašaras, tarsi prie lavono, kurio negalima prikelti, bet gyvos tautos stiprinimą savo darbu, ištekliais, šauksmu už nutildytuosius."

Vincas Baronas

mėnesį Madisone, Wisc., surengtą festivalį (Soviet Friendship Festival), užmezgant ryšius tarp Madisono ir Vilniaus miestų (Sister Cities Program). Šio festivalio metu Lietuva buvo parodyta sovietinėje šviesoje greta kitų sovietų pavergtų tautų. Gegužės mėnesį laukiama Vilniaus vykdymo komiteto pirmininko (burmistro) apsilankymo.

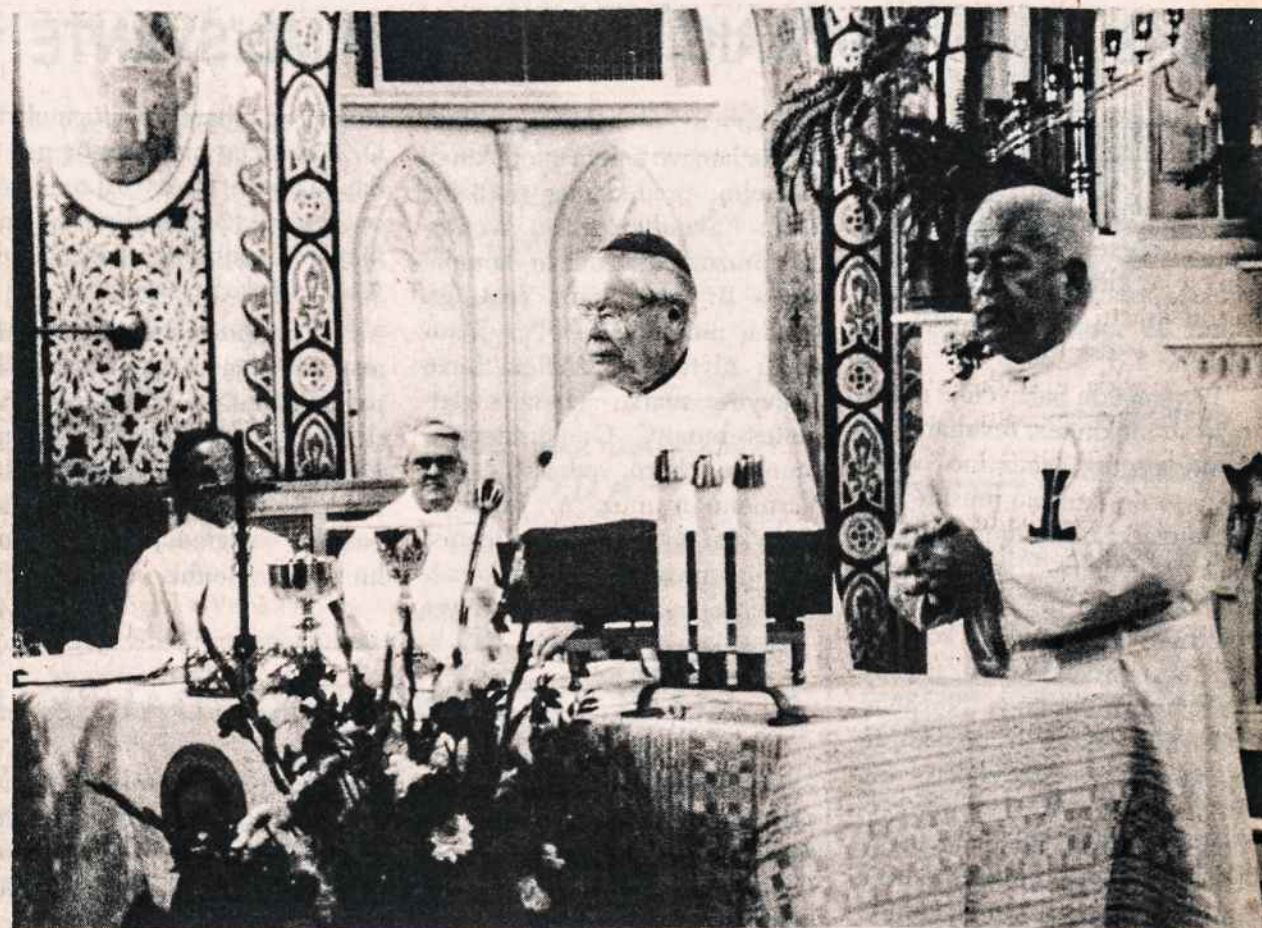
Vakarų šalyse šiuos sovietų apsikeitimus su užsieniu skatina ir todėl tokie renginiai neišvengiami. Mes turime juos panaudoti Lietuvos tikrai padėčiai išgarsinti ir sovietų propagandai atremti. Tam tikslui reikia kontaktuoti tokių programų rengėjus, vietos spaudą, radiją bei televiziją ir pateikti jiems tikrą informaciją apie Lietuvą. Atitinkama literatūra turėtų būti dalinama ir tokių renginių lankytojams.

Turime atsiminti, kad, jei mes patys nesirūpinsime skleisti tiesos apie sovietų okupuotą Lietuvą ir atremti sovietų propagandą, niekas kitas už mus to nepadarys.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Valdyba

Liudytojas Patacko byloje paslystas į Černobilį

Biuletenui USSR News Brief (1987.II.15) žiniomis, Algirdas Patackas turėjo būti teisiamas sausio baigiantis. (Kovo 6 d. Vytautas Skuodis telefonu pranešė iš Vilniaus, kad Patackas buvęs paleistas vasario mėnesį ir jo byla esanti nutraukta.) Anot biuletenio, Patackas buvo kaltinamas pagal Lietuvos Baudžiamojo Kodekso 68-tą straipsnį ("antisovietinė agitacija ir propaganda"). Jam buvo primetamas dešimties savilaidos leidinių platinimas,

Baltimorės arkivyskupas William D. Borders ir Šv. Alfonso parapijos klebonas kun. A. Dranginis koncelebruoja mišias Lietuvos krikšto jubiliejaus proga.

BALTIMORĖS ŽINIOS Paminėta krikšto sukaktis

Kiekviena lietuviška parapija turi savo ypatingas pamaldas, atlaides, procesijas, gražius papročius. Turi ir parengimų, kur žmonės suėję maloniai praleidžia kelias valandėles su seniai matytais pažįstamais.

Baltimorės lietuviai turi vieną iš gražiausių bažnyčių visame šiame mieste. Ją vadina "Galinga maldos pilis". Ilgus metus pirmadieniais ir antradieniais čia būna Stebuklingojo Medalikėlio novenos pamaldos, kuriose maldininkai dalyvauja iš visos Baltimorės ir net priemiesčių. Jie maldauja Marijos pagalbos. Jau 51 metai, kaip jų giesmės ir maldos aidai bažnyčioje. Ne vieno maldininko maldos buvo išklausytos. Tai įrodo gauti padėkos laišukai.

Ketvirtadieniais ir šeštadieniais per visą dieną būna įstatytas Švč. Sakramentas. Pamaldos baigiamos rožančiumi ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Gegužės mėnesio pirmą sekmadienį būna rožančiaus žygis. Į Šv. Alfonso bažnyčią maldininkai susirenka 3:30 v. popiet. Keturi vyrai neša Marijos statulą. Procesija eina aplink barnyčių. Kalbamos visos rožančiaus dalis, viena dalis kalbama ir lietuviškai. Baigiama pamokslu ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Kiekvieną pirmą šeštadienį daug maldininkų dalyvauja atsisveikimo valandoje. Nuo 1 iki 2 v. kalbamas rožančius, giedamos Marijos giesmės, meldžiamasi už nusidėjėlių atsivertimą.

Gegužės antrą sekmadienį per lietuviškas pamaldas 8:30 meldžiamasi už mirusius ir gyvas motinas. Po 11:30 v. mišių būna metinė procesija Marijos garbei. Nešama Marijos statula, giedamos Marijos giesmės lietuvių ir anglų kalba. Pamaldos baigiamos Švč. Sakramento palaiminimu.

Birželio pirmą sekmadienį būna šeimų komunią. Kiekvienais metais prisimenami ir birželio tragiškieji įvykiai. Pamaldos būna 11:30. Klebonas pritaiko pamokslą, lietuvių ir anglų kalba primena kitiems anas tragiškas dienas.

Krikšto sukakties minėjimas

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis gražiai buvo paminėta birželio 14, sekmadienį. Mišias

neskaitant LKB Kronikos. Prokuratūra tikėjosi, kad jos pagrindinis liudytojas būsias Juozas Prapiestis, bet jis atsakė duoti norimus parodymus. Tada jis buvo pašauktas į armiją ir pasiųstas į Černobilio apskritį.

(Elta)

negali ilgiau būti, nes turi dalyvauti kitose mišiose.

Išėjus arkivyskupui, žmonės irgi ėmė skirstytis.

Marinų šventė

4-tos Amerikos marinų divizijos veteranai birželio 22 - 27 dienomis susirinko Baltimorėje. Seimą baigė mišiomis, kurias aukėjo buvęs marinas kun. Antanas Dranginis. Mišios buvo Šv. Alfonso bažnyčioje. Giedojo veteranų choras "Balladiers". Pradėjo "My Buddy" ir himnu. Prisiminti draugai, kurie žuvo karo laukuose. Ne vienam tai išspaudė ir ašarą. Pamokslą pasakė kun. A. Dranginis. Pamaldos baigtos marinų himnu.

Petronėlė Rakauskienė, naujos kartos lietuvė, po sunkios ligos mirė Šv. Agnietės ligoninėje liepos 4. Prie lovos buvo sūnus Jonas, dukros Valerija, Janina ir Angele. Kelias dienas prieš mirtį ji buvo be sąmonės. Velionė buvo malonaus būdo moteris. Kol sveikata leido, dalyvavo lietuviškuose renginiuose ir ragino vaikus taip daryti. buvo uoli Šv. Alfonso pamaldų lankytoja. Buvo susirūpinusi, kad per jos laidotuves būtų lietuviškas kunigas. Taip ir buvo — gedulingas mišias aukėjo kun. A. Dranginis Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota liepos 7 Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko minėti vaikai su savo šeimomis ir kiti giminės.

Jonas Obelinis

Albertas Juškus, lietuvių melodijos radijo vedėjas Baltimorėje, ir jo žmona Angela įteikia arkivysk. William D. Borders aukas per mišias, kai buvo minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis birželio 14.

ŠEŠTOJI PABALTIEČIŲ JAUNIMO STOVYKLA

Paskaitos aktualiais klausimais. Siūloma išleisti naujus vadovėlius, įsteigti bendrą centrą Londone, o Berlyne — muziejų.

Birželio 11 į latvių stovyklavietę prie New Hampshire, Naujojoje Anglijoje, rinkosi trijų Pabaltijo kraštų atstovai: lietuviai, latviai ir estai į pabaltiečių jaunimo stovyklą. Ši tradicija susirinkti visiems pabaltiečiams nėra sena. Idėja gimė prieš 6 metus.

Šiais metais stovyklautojai rinkosi keturiom dienom. Laiko nedaug, kai norima daug nuveikti. Čia renkasi ne tik poilsiauti, bet norima bendrai aptarti rūpimus klausimus, kaip padėti anieks kraštams, kuriuos dauguma pažįsta tik iš kelių tenai praleistų dienų.

Dienotvarkė buvo perpildyta paskaitomis, diskusijomis bei laisvalaikio renginiais.

Pati stovyklavietė yra labai gražioje kalvotoje vietoje, maži išsibarstę nameliai, čia pat nedidelis ežeras, jauki koplytėlė. Paskaitų klausyti sueidavo į seną klauoną.

Ketvirtadienis — pirmoji stovyklos diena. Ji buvo skirta atvykimui, senų pažinčių atnaujinimui, jau naujų užmezgimui.

Kalba Estijos ir Latvijos pasiuntiniai

Penktadienį nuo pat ryto prasidėjo paskaitos ir diskusijos. Stovyklos atidarymo proga kalbėjo Estijos ir Latvijos atstovai — Aarand Roos ir Janis Lūsis.

Jie plačiai paaiškino, kokiais funkcijas atlieka Pabaltijo pasiuntinybės Vakaruose. Diplomatinės misijos atstovauja savo krašto vyriausybei ir yra atsakingos už jų ateitį.

Didelio dėmesio susilaukė Amerikos latvių sąjungos visuomeninės informacijos direktorius Ojars Kalniņš paskaita. Paskaitai tema jam pasiūlė sovietų spauda. Pasirodo sovietai pradėjo būkštauti dėl trečiosios pabaltiečių kartos įtakos politinėse bei visuomeninėse sferose. Jų įtaka didėja tose šalyse, kur jie gyvena, ir taip pat jų tėvų gimtinėje. Šioje kartoje yra daug gydytojų, teisininkų, mokslininkų bei menininkų, kurie Vakaruose susilaukia didelio pripažinimo. Be to, jaunimas aktyviai dalyvauja visuomeniniame išėjimo gyvenime, stengiasi dažniau lankytis Pabaltijo kraštuose.

Kalniņš pastebėjo, kad Jungtinės Amerikos Valstybėse, Vakarų Europos bei Rytų Europos kraštų mokyklose dėstoma istorija apie Pabaltijo kraštus, tačiau vadovėliuose pateikti faktai nėra tikslūs ir dažnai būna pasenę. Jis siūlė išleisti naujus vadovėlius, pasirūpinti, kad užsienyje leidžiamuose enciklopedijose ir almanachuose būtų tikslios žinios, turime pasinaudoti kai kurių tautiečių užimamomis įtakingomis vietomis, turime dalyvauti aukšto lygio simpoziumuose, pasitarimuose. Kiekviena tokia proga turime reikalauti, kad liautusi rusifikacija Pabaltijo kraštuose. Bendrai, reikia stengtis kuo daugiau informacijos perduoti apie Pabaltiją.

Kalniņš paskaitą gražiai papildė lietuvių atstovė Asta Banionytė. Ji kalbėjo, kaip prieiti prie kongresmanų, kaip surinkti žinias apie juos, kaip eiti ir drąsiai kalbėti.

Nustebino jaunas advokatas iš New Yorko

Bill Hough, jaunas advokatas iš New Yorko, visus nustebino savo žiniomis apie Pabaltijo kraštus, jų diplomatinės misijos, turimas žemes bei pastatus. Jis taip pat gana gerai susipažinęs su So-

viety Sajunga, aplankęs ne vieną Rytų Europos kraštą, išstudijavęs tų kraštų istoriją.

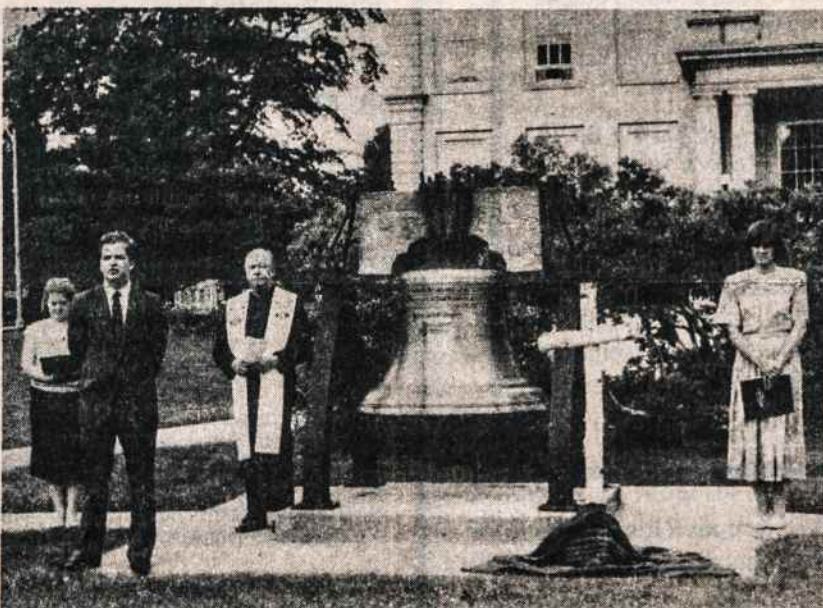
Jis iškėlė mintį apie galimybę Berlyne įsteigti Baltų muziejų, o Londone — Baltų centrą. Abiejuose kraštuose pabaltiečiai turi šiuo metu svetimų naudojamus pastatus ir žemę. Yra būtina sudaryti vadovaujančią valdybą, kuri galėtų palaikyti ryšius su po visą pasaulį išsibarsčiusiais Pabaltijo kraštų atstovais.

Be to, jis pats numatęs kitais metais sukviesti Pabaltijo kraštų diplomatinį misijų atstovus iš viso pasaulio kraštų. Jų radęs net Naujojoje Zelandijoje bei Kolumbijoje.

Silvestras Lambergas, latvis, pasidalino mintimis, kaip jis rengia radio transliacijas, kur vyrauja muzikinė programa. Jo manymu, reikia kitataučius šviesti, mokytį apie save, vienas iš tinkamiausių būdų ir yra muzika.

Vakarų programa

Vakare būdavo kitos turiningos programos, dainos ir šokiai. Penktadienį buvo vakaras — "Lietuva skaidrėse". Daug kas pamatė Lietuvą visai kitokią, negu jie buvo matę. Nenuostabu, nes turistai ne viską suspėja pamatyti, ne visur įjėms ir

Pabaltiečių jaunimo ekomeninės pamaldos prie NH vastybinių rūmų Concord mieste. Iš k. Amerikos latvių jaunimo sąjungos pirmininkė Vigta Terauds, estas Martin Suuberg, Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM praveda maldą, latvė Inara Suuberg (ištekėjusi už esto Eric Suuberg) — BYC pirmininkė.

LIETUVA ŽMOGAUS TEISIŲ VADOVE

Daugiau kaip 600 žmogaus teises ginančių organizacijų išvardinta šiemet Amerikoje išėjusioje knygoje *Human Rights Internet Directory: Eastern Europe and the USSR*. (Žmogaus Teisių Tinklo Vadovas: Rytų Europa ir SSRS.) Knygą paruošė Harvardo Universiteto Teisės Instituto rėmuose veikiantis nepriklausomas žmogaus teisių dokumentacijos ir informacijos centras. Jo steigėjai yra įsitikinę, kad norint ginti žmogaus teises, būtina naudotis tikslia ir greita informacija.

Pabaltijo šalims skirti 28 knygos puslapiai. Skaitytos trumpos, bet tiksliai supažindinamos su modernia jų istorija. Įvardinamos

me žodyje apie Lietuvą rašoma, kada jos okupacija iššaukė dešimtį metų užsitęsusi pasipriešinimą sovietiniam režimui. Opoziciniai sąjūdžiai Lietuvoje vėl pasirodė po 1970 metų. Nepaisant nesiliaujančios KGB akcijos ir aršių bausmių, Lietuvoje pasirodė 17 pogrindžio leidinių. Vadovo nuomone, savilaidos sumažėjimas pastaraisiais metais gali reikšti, jog lietuviai disidentai, tapo atsargesni, ar kad valdžiai pavyko apriboti informacijos tekme; tai nereiškia, kad lietuvių savilaida jau būtų išsisėmusi.

Lietuvos "neoficialių organizacijų" skyriuje aprašoma Helsinkio grupė ir Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetas. Į "Tautos teisių grupių" sąrašą įrinktuos Nacionalinis liaudies frontas, Lietuvių laisvės lyga, ir kt. Po antrašte "Organizacijos kitur" rašoma apie Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, Amerikos Lietuvių Tarybą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir kitus lietuvių politinius, visuomeninius bei informacinius susivienijimus užsienyje. "Žmogaus Teisių Vadovas" bus svarbus įrankis visiems tų teisių gynėjams. Pabaltiečiams ši knyga primena, kad jie užsienyje turi gerą būrį sąjungininkų.

(Elta)

leidžiama nuvažiuoti.

Kitą vakarą buvo laužas su tų kraštų dainomis, žaidimais. Stovyklautojai su pakilia nuotaika išsiskirstė, tikėdamiesi kitais metais vėl susitikti.

Tikėsime, kad neleisime žūti toms puikioms idėjoms, kurios iškilo per tas keturias dienas. Viskas priklauso nuo mūsų pačių. Viskas yra mūsų rankose. Reikia ne žodžiais, bet darbais įprasminti savo buvimą.

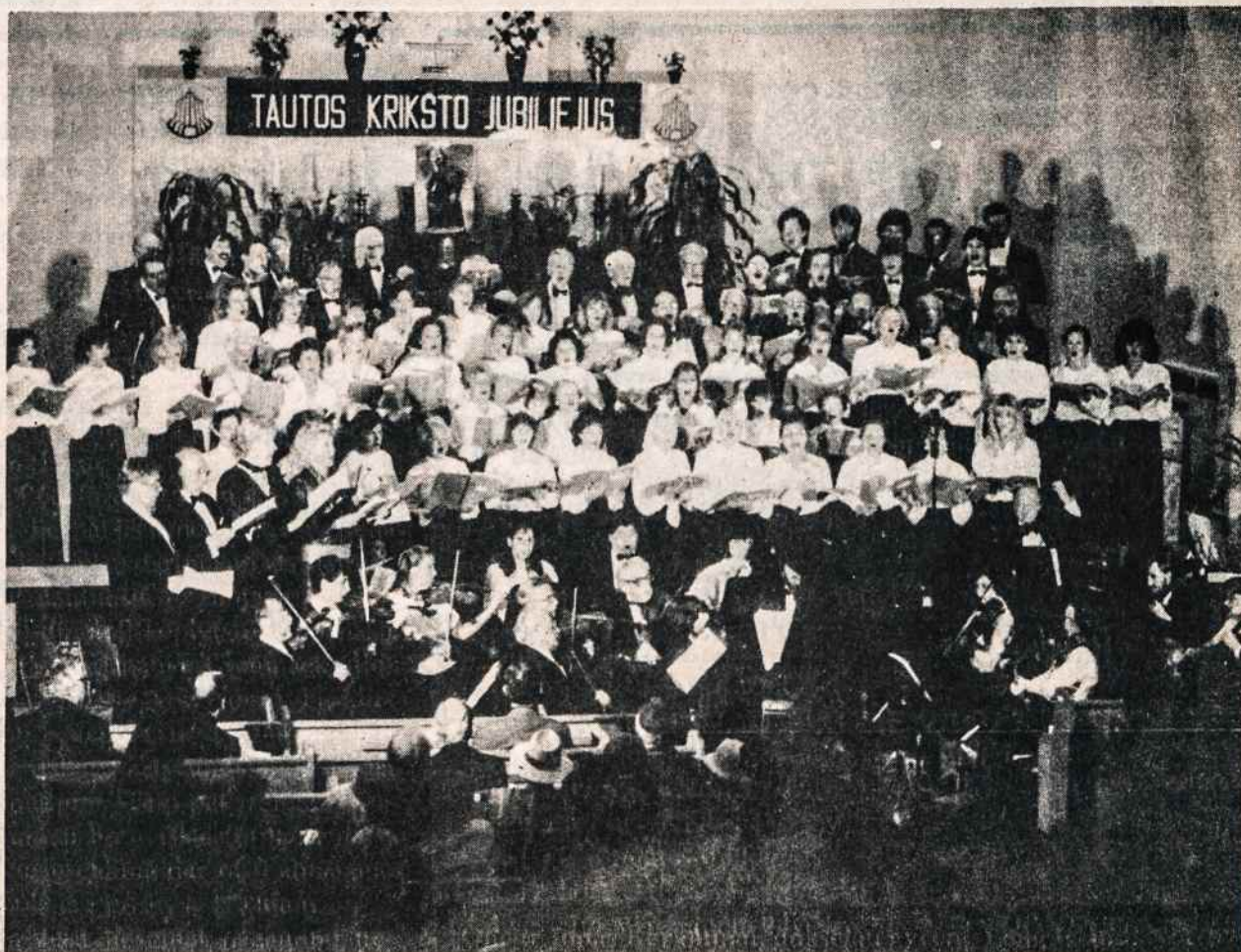
Lina Žilionytė
Rima Šilėnaitė

PRIERAŠAS

Birželio 14, sekmadienį, buvo ekomeninės pamaldos N. H. so-
stinėje Concord prie Laisvės varpo. Pamaldose dalyvavo ir lietuvius pranciškonas tėv. Rafaelis Šakalys, atkalbėjęs reikiamas maldas.

Pabaltiečių jaunimas su plakatais demonstravo Laisvės varpo aikštelėje, prie varpo latviai sudėjo visą eilę baltų kryželių. Kiekvienas simbolizavo latvi disidentą, ištremtą į Sibirą ar kitur įkalintą.

Šias apeigas paminėjo vietos ir Bostono Radijo stotys. Latvių laikraštis "Laiks" įsidėjo platų aprašymą su nuotraukomis, o latvė Inara Punga, latvių draugijos Connecticute pirmininkė, angliškame laikraštyje išspausdino straipsnį, kad Amerikos spauda turi daugiau dėmesio skirti Pabaltijo valstybių reikalams.

Kantatos premjeros metu jungtinis choras su orkestru solistais ir dirigentu.

"KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA"

Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui atžymėti Montrealyje, Kanadoje, buvo sukurta bene pirmoji išėjimoje religinė kantata. Jai žodžius parašė poetas Henrikas Nagys, o muziką sukūrė kompozitorius Aleksandras Stankevičius.

Kantatos premjera įvyko gegužės 23 Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, dalyvaujant solistams — Ginai Čapkauskienei, iš Montrelio, Slavai Žemelytei ir Vaclovui Verikaičiui, abu iš

Toronto, ir Antanui Keblui, iš Montrelio.

Chorą, apie 70 asmenų, sudarė Aušros Vartų, Šv. Kazimiero parapijų, "Pavasario" choriškai. "Gintaro" ansamblio dainininkai ir Ottawos mergaičių dainos vienetas "Ramunėlės".

Grojo 20 asmenų simfoninis orkestras. Dirigavo pats kompozitorius. Choro paruošimui talkino muzikė Mme Madeleine Roch.

Kantatoje šešios dalys: 1. Protėviai, 2. Kryžius ir kalavijas:

Rikių daina, Motinos rauda, Malda, 3. Lietuvos krikštas: Kristaus žodžio sulaukus, Krikšto giesmė, 4. Baudžiauninkai, 5. Raudotinė ir 6. Prisikėlimo himnas.

Iliustruotu atskiru leidiniu yra išleista kantata, kur yra ne tik lietuviškas tekstas, bet ir vertimai. Anglų kalbon vertė — Arūnas Staškevičius, o prancūzų — Rytis Bulota. Yra ir pagrindinės gaidos. Leidinio kaina 7.00 dol.

Tenka pagirti sumanytojus, kantatos kūrėjus, atlikėjus ir rėmėjus tokiu jubilėjaus įprasminimu ir džiaugtis nauju muzikiniu veikalu.

PAS LIETUVOS AMBASADORIUS ROCKFORDE

Ona ir Jonas Keraminai, galima sakyti, dar yra naujokai Rockforde, Illinois valstijoje. Jie ilgą laiką gyveno New Yorke ar jo apylinkėse. Tačiau darbo reikalais Jonas Keraminas prieš maždaug 5 metus buvo perkeltas į Rockfordą ir čia apsisistojęs.

Pernai jis išėjo į ankstyvą pensiją, tačiau darbų jam vis atsiranda namuose. Jis tuoj pat pasidirbo didžiulį koplytstulpį, panašų į tą, kurį paliko Commack miestelyje prie New Yorko. Pasidirbo ir avilius, užveisdamas bičių ir dabar pažįstamus apdovanoja medumi. Taip pat įrengė ir šulinį su lietuviškais ornamentais, kurių galima dar rasti ant namo iš lauko pusės ir iš vidaus.

Visai neseniai pagamino nešiojamą 5 pėdų aukščio koplytstulpį, kurį nuveža į įvairias tautines parodas, kuriose Lietuvos vardą jau nepirmi metai garsina jo žmona Ona. Neseniai Rockforde Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjimas ir per jį šis koplytstulpis buvo išstatytas.

Krikšto minėjimas Lietuvoje

Pagrindinis Lietuvos krikšto jubilėjaus minėjimas buvo birželio 27 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Vilniuje. Liepos mėnesį buvo kiti du minėjimai Marijampolėje — Kapsuke ir Kernavėje.

Marijampolėje minėjimas buvo liepos 11 - 12. Tai buvo surišta su palaimintojo Jurgio Matulaičio altoriaus pašventinimu ir jo pagerbimu. Tas apeigas atliko vysk. Juozas Preikšas. Jis atlaikė mišias ir pasakė pamokslą.

Krikšto sukakties minėjimas buvo kitą dieną, sekmadienį. Jam vadovavo arkivyskupas Liudmas Povilonis. Jis koncelebravo mišias su penkiais vyskupais ir apie 70 kunigų.

Ona ir Jonas Keraminai, anksčiau gyvenę Long Island, N.Y., veiklūs Rockfordo, Ill., lietuviai, garsina lietuvių vardą tame mieste. Nuotr. Ed. Šulaičio

Beje, be Onos Keraminienės neapsieina nė vienas didesnis tarptautinis renginys. Ji turi didžiulę lietuviškų suvenyrų bei tautodailės kolekciją, kurią dažnai išstato įvairiose parodose. Taip pat dažnokai kviečiama dalyvauti mokyklose, kuriose kalba apie Lietuvą, jos kultūrą ir pan. Apie ją dažnai rašo vietinė spauda, rodo televizija. Neperdedant galima pasakyti, jog ji viena padaro daugiau negu visi Rockfordo lietuviai, kurių jau mažokai yra belikę, kartu paėmus.

Neseniai buvo proga vėl apsilankyti Keraminų svetingoje sodyboje Rockfordo pašonėje. Vi-

Kernavėje minėjimas buvo liepos 19. Šiai parapijai sėkmingai vadovauja prel. Česlovas Krivaitis, kuris labai išpuošė šią istorinę vietą, pasistatė labai gražią menišką kleboniją. Į Kernavę susirinko apie 4 tūkstančius žmonių. Netilpo net bažnyčioje. Čia iškilmingai vadovavo Kaišiadorių vyskupas V. Sladkevičius. (eš)

sada miela pasimatyti su svetiniais ir maloniais šeiminingais ir pažinti jų nuveiktus darbus pastatinių metu. Tenka palinkėti, jog jie nepavargtų ir dirbaučius ilgus metus!

E. Š.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Dar yra vietos lietuvių kalbos kursuose, kurie vyksta nuo rugpjūčio 16 iki 23 jaunimo stovykloje Dainavoje. Kursuose gali dalyvauti pradedantieji, pažengusieji, suaugę ir jaunieji.

Registracijos reikalais skambinti: vid. Vakaruose — studijų savaitės vadovui J. Masilionui, tel. 312 585 - 2629; rytiniame pakrašty Br. Krokiui 215 617 - 0397.

Mokestis už kursus ir pragyvenimą — 90 dol.

Studijų savaitėje dalyvaus Paryžiuje studijas baigę aktoriai pantominikai ir pademonstruos įvadą į šios rūšies meną. Vienas iš jų mokysis lietuvių kalbos.

B. K.

GYDYTOJAS — UROLOGAS
W. DVORKINAS
Inkstų, šlapimtakų, pūslių ir prostrato ligos, lytinių organų ligos ir impotencija

ADRESAI:
10 East 21 Street, 2nd Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 212 254 - 9797

7000 Bay Pkway, Office C
Brooklyn, N.Y.

2333 Morris Ave.,
Office 15 B
Union, NJ, 07083
Tel. 201 687-9595

J Palangą ir j Klaipėdą ekskursijos su pernaktvo-
jimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos
ekskursijos j Panevėžį ir j Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 16 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129

Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas

Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499

Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699

Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

10 - 15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549

Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879

Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2

11 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479

Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

LIETUVIŲ KALBA NAUJI LEIDINIAI

A. Paškus, Krikščionis psichologinėje kultūroje. \$5.00.
Išėjęs negrįžti, M. Katiliškis gyvenime ir kūryboje,
redagavo V. Kelertienė.

J. Gliuda. Ganytojas ir vilkai. Istorinis romanas (kie-
tais viršeliais) \$11.00.

Maironis. Nuo Birutės Kalno (poema) \$6.00

J. Rūtenis. Vaivos Juosta. Eilės ir dialogai. (kietais
viršeliais) \$6.00

P. Orintaitė. Legendų liepsnos. Poemos (kietais aplan-
kais) \$6.00

Persuntimui pridėdama \$1.00. Darbininkas, 341
Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

A Radiance in the Gulag: the Catholic Witness of Nijolė
Sadūnaitė \$6.00

When the Soviets Came... by R. R. Raid \$12.00

An Introduction to the History of Lithuania by A.

Budreckis, \$5.00.

Samogitia by Chas. T. Pichel. \$8.00

The Baltic Nations by Br. Kaslas \$12.00

Faces of Two Worlds by A. Kezys (Album), \$12.00.

Postage add \$1.00 for each book.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY
11207.

PIRMĄ KARTĄ — PENKIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE!!

Pirmą kartą mūsų keliautojai galės lankytis Lietuvoje 15 dienų. Tokią
kelionę šiemet organizuoja **AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU**.

Rengiame šią kelionę rudenį, spalio 1 dieną, kada pigesnės bilietų
kainos, nekarštas, patogus oras, veikia visi Lietuvos teatrai, aktyvus
Lietuviškas kultūrinis gyvenimas.

Nuo šių metų, Amerikos Lietuviai gali lankytis Vilniuje, Kaune,
Klaipėdoje, Palangoje, Panevėžyje. Keliaujantiems su šia grupe,
taip pat bus galimybė aplankyti gimtas vietas.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU veža tautiečių grupes
į Lietuvą jau daugiau kaip 25 metus, ir mus keliautojai gerai pažįsta
kaip rimtus ir patikimus kelionių organizatorius. Tokią įdomią kelionę
į Lietuvą jums siūlome ir šį kartą.

15 DIENŲ GRUPĖ Į LIETUVĄ IŠVYKSTA — SPALIO 1 iki 19

MARŠRUTAS: Maskva 1 — Lietuva 15 — Maskva 1

Kaina bus vėliau pranešta. Vietos kelionei ribotos!

Dėl daugiau informacijos prašom kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-9787

V. Petraitis — Pasakėčios, 3

dol. Elėnas — Girių sargai, 3 dol.

J. Žmuidzinas — Runcė ir

Dandierinas, 2 dol.

K. Barėnas — Tūboto gaidžio

metai, 3 dol.

V. Alantas — Svetimos pa-

gairės, 2 dol.

P. Narvydas — Gimtinės ta-

kais, 2 dol.

M. Krupavičius — Visuome-

niai klausimai, 15 dol.

P. Klimas — Atsiminimai, 13

dol.

A. Mackus — Augintinių

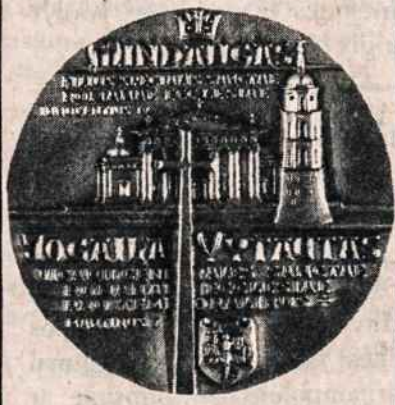
žemė, 15 dol.

Gaunama Darbininko admini-

stracijos (persuntimui 1 dol.).

Darbininkas, 341 Highland

Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvos krikšto 600 metų
sukakties medalis, kurį
sukūrė skulptorius Vytautas
Kašuba. 3 colių bronzinis —
30 dol., 3 colių pasidabruo-
tas — 35 dol., 3 colių paauk-
suotas — 40 dol., pusantro
colio bronzinis — 15 dol.,
pusantro colio gryo sida-
bro — 50 dol. Persuntimui
pridedama 2 dol. Gaunama
Darbininko administracio-
je: 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y. 11207.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
PASAULIO LIETUVIŲ JANIMO SĄJUNGA
VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Australija!

VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso proga kviečiame visus
papiginta kaina skristi į Australiją: grupiniai ar pavieniai.
Iš Amerikos išskrendame šių metų gruodžio 16, 19, 20, arba 25 d.d.,
iš Australijos sausio 7, 8, 9, 12, 13, ar 15 d.d.
Pakeliui galite aplankyti keturias skirtingas vietas:
Fiji salas, Australiją (Sidney, Melbourne, Brisbane, Cairns),
Naująją Zelandiją (Auckland, Wellington, Christchurch) ir Havajus.

Puiki proga pakeliauti Australijos kontinente, dalyvauti
Jaunimo Kongreso renginiuose, Australijos lietuvių Kalėdų ir Naujųjų
metų pokyliuose, pamatyti žavius Naujosios Zelandijos miestus.

Kaina iš Kalifornijos \$1210, iš kitų pagrindinių JAV miestų \$1410.
\$100 užstatas atsiųstas iki rugpjūčio 30 d. garantuoja rezervaciją.

Registruotis prašome gražinant žemiau duotą atkarpą šiuo adresu:
PLB Tel.: (312) 778-2200
5620 S. Clairmont Ave.,
Chicago, IL 60636

VARDAS IR PAVARDĖ _____
ADRESAS _____ TELEFONAS _____
NORĖČIAU IŠSKRISTI IŠ JAV. _____ IŠ AUSTRALIJOS _____
PRIDEDU REZERVACIJOS UŽSTATĄ (\$100): _____
QANTAS THE CONVENTION AIRLINE

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

GT International dėkoja visiems savo klientams, kurių dėka
buvo pilnai išparduotos šių metų kelionės į Lietuvą.
Ribotas skaičius laisvų vietų teliko paskutiniame šių metų
tūre, išvykstančiame rugsėjo 18 dieną.
Kviečiame skubiai registruotis!

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.

Iš New York'o / Boston'o	\$1,695.00
Iš Chicago's	\$1,795.00
Iš Cleveland'o	\$1,789.00
Iš Detroit'o	\$1,789.00
Iš Tampa's	\$1,839.00
Iš Los Angeles / Seattle	\$1,895.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje.
Pilnos kelionės priedas \$140.00

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, vieš-
bučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.
Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiųsime brošiū-
ras.
Tarpininkaujame perkantiems automobilius.
Padedame sutvarkyti dokumentus išskvėtimams.

**G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272**

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St.
Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista.
Puiki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojančiam tik anglų
kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persuntimas —
postage 1 dol.

Vardas, pavardė _____

Numeris, gatvė _____

Miestas, valstija, Zip _____

ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., dar gauna-
mos šios knygos, visos įrištos į
kietus viršelius:

P. Čepėno, Naujųjų laikų Lie-
tuvos istorija, I tomas 16 dol.,
II t. 25 dol.; J. Puzino, Rinktiniai
raštai, I ir II tomai už 35 dol.;
A. Šapokos, Lietuvos istorija, 18
dol.; P. Jurgėlos, Lietuviškoji
skautija, 12 dol.; A. Kučo, Ame-
rikos lietuvių istorija, 10 dol.; A.
Škėmos, Raštai, III t. 10 dol.; J.
Brazaičio, Raštai, I, II, III ir IV
tomai po 15 dol., V ir VI tomai
po 16 dol.; P. Klimo, Iš mano
atsiminimų, 14 dol.; B. Kviki-
lo, Telšių vyskupija, Panevėžio vy-
skupija, Kauno Vyskupija, Vilka-
viškio vyskupija, Vilniaus vysku-
pija I ir II tomai — visi po 23
dol..

Persuntimui pridėdama 2
dol.

J. Gimbutas — Steponas Ko-
lupaila, 12 dol.

A. Rubšys — islamas, religija,
kultūra, valstybė, 5 dol.

A. Vaičiulaitis ir B. Brazdžio-
nis — P. Karuža, 15 dol.

J. Brazaitis — Dr. P. Padalis,
2 dol.

Vysk. V. Brizgys — Kaupaitė
— Motina Marija, 5 dol.

V. Biržiška — Vysk. M. Vala-
nčius, 2 dol.

B. Ignatavičius — Monsinjo-
ras Ignonis, 5 dol.

J. Eretas, — Kazys Pakštas,
10 dol.

G. Valančius — Žemaičių Di-
dysis, I ir II tomas po 10 dol.

V. Jodeika — Didžioji iliuzija
— Marksizmas, 15 dol.

J. Žilevičius — Lietuvos var-

gonininkas išeivioj, 4 dol.

J. Dauparas — Žemės ūkio
švietimas, 5 dol.

J. Prunskis — Žurnalistika, 6
dol.

K. Bielinis — Gana to jungo,
8 dol.

M. Blynas — Lietuvos reika-
lai, straipsnių rinkinys, 6 dol.

M. Blynas — Nostradamus
pranašystės, 5 dol.

J. Narūnė — Vaikystė, 4 dol.

J. Narūnė — Jaunystė, 4 dol.

B. Ramanauskas — Broliai
pradėkim, 8 dol.

B. Ramanauskas — Aš savo
dalį atlikau, 8 dol.

V. Gidžiūnas — Šv. Pranciš-
kaus dvasios spinduliavimas, 3
dol.

K. Bučmys — Gegužės
mėnuo, 2 dol.

L. Tulaba — Kad kurentųsi,
skaitymai sekmadieniams, 3 dol.

P. Manelis — Katalikų kateki-
zmas, 4 dol.

Pr. Naujokaitis — J. Senkus
kalbininkas, 2 dol.

P. Montvila — Kai grįžta
praeitis, Titaniko nuskendimas,
3 dol.

c Alė Rūta — Žvaigždė viršum
giros, 4 dol.

J. Talmantas — Kristaus kan-
čia, 3 dol.

Vysk. V. Brizgys — Katalikų
Bažnyčia Lietuvoje 1940 - 1944
m., 7 dol.

A. Maceina — Didžioji
padėjėja, 3 dol.

A. Maceina — Išlaisvinimo
teologija, 5 dol.

Lietuvių Enciklopedijos pa-
pildomas 36 tomas, 35 dol.

A. Maceina — Dievo avinėlis,
3.50 dol.

J. Caspero išrinkimo reikalai

Bostono lietuviai rimtai sujuodo išrinkti Bostono miesto tarybos nariu lietuvių Juozą Casperą, ligšiolinį Bostono miesto mokyklų komiteto rinktą narį. Tuo reikalu sudarytas komitetas išsiuntė apie 1,200 laišku lietuvių ir anglų kalba. Tais laiškais visi raginami įsijungti į Juozo Caspero išrinkimo akciją savo darbu, balsais, lėšomis ir kitų paskatinių remti lietuvių kandidatūrą.

Laiške tarp kitko sakoma: "Sėkminga rinkiminė kampanija reikalauja daug darbo ir, žinoma, lėšų. Ne visi galime prisidėti darbu arba balsuodami, tačiau gausiai aukoti turėtų kiekvienas lietuvis. Kritikuoti mes mokame visi, bet dabar laikas parodyti, ką ištikrųjų mes sugebame. Tik vieninga, gausi parama suteiks galimybę mūsų kandidatui laimėti. Šioje sunkioje kovoje kiekvienas balsas yra svarbus kiekviena auka yra reikalinga".

Juozas Casperas yra kandidatas ne vienoje kurioje rinkiminėje apylinkėje, bet viso miesto apimtimi — "City wide" ar

"at large", tai už jį turi teisę balsuoti visi Bostono miesto gyventojai. Tai palanki išrinkimo aplinkybė, nes jį gali remti visi lietuviai, nepriklausomai nuo to, kurioje miesto dalyje jie gyvena.

Parengimas J. Caspero naudai

Juozo Caspero išrinkimas Bostono miesto tarybos nariu pareikalaus apie 100,000 dol. Aišku, vieniems lietuviams sudaryti tokią sumą būtų sunkoka. Bet šiuo reikalu lietuviams į talką ateina amerikiečiai, kurie stipriai remia Juozo Caspero kandidatūrą ir nori, kad jis būtų išrinktas. Vis dėlto lietuviams reikėtų sutelkti bent \$20,000 dol. Tuo tikslu sudarytas komitetas skelbia vąjį rugpjūčio 30 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje organizuoja parengimą, kurio dalyviai prašomi bent 50 dol. aukos. Į vąjį gali savo įnašais įsijungti taip pat tie, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių parengime negalės dalyvauti.

Laisvės Varpo koncertas

Tradicinis Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje.

Jame programą atliks Los Angeles lietuvių vyrų kvartetas, ku-

ris dideliu pasisekimu yra koncertavę ne tik šio krašto daugielyje lietuvių kolonijose, bet net Australijoje. Tai bus dar vienas didelis kultūrinis įvykis Laisvės Varpo 34-tų metų veikloje.

Bet jis surištas su labai didelėmis išlaidomis. Vien jo programos atlikėjų kelio išlaidos atsis apie pusantro tūkstantio dolerių. O kur dar kitos koncerto išlaidos: kaip salė, reklama ir t.t. Todėl koncerto proga leidžiama koncerto programos knygutė į kurią priimami sveikinimai, skelbimai, o taip pat pagal įnašo dydį bus įrašyti koncerto garbės rėmėjais, rėmėjais ar talkininkais visi tie, kurie koncerto rengimui parems pinigais.

Pirmaisiais to koncerto garbės rėmėjais be raginimo savo iniciatyva įsijungė Justina ir Aleksandras Dubauskai iš Cambridge. Tai gražus pavyzdys kitiems.

Rugpjūčio 30 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje Juozo Caspero kandidatūrai remti komiteto ruošiamas parengimas, kuriame dalyvaus ir kalbės pats kandidatas Juozas Casperas.

Žinių tikslumas

Mūsų spaudai skirtos visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio žinios turėtų būti ne tik neuzdelstos, bet taip pat galimai tikslinės. Mes nevisuomet turime galimybę patikrinti gautas žinias, tad dažnai tenka pasitikėti tais, kurie jas pateikia. Jei žinia nėra pilna, tai ji keistokai nuskamba, iškreipdama įvykio vaizdą ar neatskleisdama jo reikšmingų bruožų.

Pavyzdžiui, liepos 23 d. Bostone įvyko Pavergtųjų tautų savaitės minėjimas, kuriame dalyvavo ir kalbėjo valstijos senato prezidentas William Bulger, pats aukščiausias amerikietis tame minėjime, bet gautame pranešime nebuvo tai nurodyta, nors jame buvo pažymėta, kad miesto mero Flynn atstovu buvo Kowalski. Aišku, tai padaryta ne iš blogos valios, bet tik per neapsižiūrėjimą. Vis dėlto tai sudarė didelį tos žinios minusą.

Tautodailininkų veikloje

Lietuvių tautodailės institutas, kurio centras yra Kanadoje, šiais metais švenčia 10-ties metų veiklos sukaktį. Šia proga Nemuno galerijoje, Gananoque miestelyje, Ontario valstijoje, nuo birželio 27 iki rugsėjo 19-20 savaitgalio vyksta didelė ir įvairi tautodailės paroda.

Iš Bostono skyrėsi šioje parodoje dalyvauja net septynios

Lietuvių komitetas Bostone išrinkti Joe Casper į Bostono miesto tarybos narius. Iš k. Vytautas Jurgėla. Gintaras Čepas, Asta Karosienė, kandidatas Joe Casper, Birutė Skabeikienė, Algis Skabeikis ir pirmininkas Česlovas Kilius.

narės: O. Andriulionienė, T. Leveckienė, I. Nenortienė, R. Petrutienė, E. Ribokienė, S. Šatienė ir G. Treinienė.

Bostono skyrius veiklos dešimtmetį minės 1988 metais, nes pradėjo savo veiklą 1978 metų rudenį. Šiuo metu skyriaus valdybą sudaro: S. Šatienė, R. Manomaitienė, Z. Krukonienė, J. Aukštikalnienė, V. Margaitienė ir R. Janulaitienė.

Po vasaros atostogų tautodailininkai pradės veiklą dalyvaudami visuotiniame narių metiniame suvažiavime, kuris vyks Antano ir Anastazijos Tamošaičių sodyboje Kingston, Ontario, rugsėjo 19-20. Ta pačia proga bus ir tautodailės parodos uždarymas.

Lapkričio 7-8 savaitgalį pirminkė Saulė Šatienė įrengs keturių lėlių rinkinių parodą Clevelande, LB rengiamose Lietuvių Dienose.

Pirmasis renginys — K. Bradūno poezijos recitalis ir tautodailės paroda — įvyks lapkričio 15, skemadienį, 3 val. popiet Lietuvių Piliečių dr-jos II aukšto patalpose.

Rudenį yra taip pat pramatyti juostų audimo ir quiltų kursai. Gruodžio 6 Bostono tautodailininkai planuoja surengti didesnio masto rankdarbių mugę.

(G.G.)

RENGINIAI

Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas Bostono Lietuvių salėje.

Rugsėjo 13 d. Tautos šventės minėjimas Brocktone, rengiamas LB vietos apylinkės ir Martyno Jankaus šaulių kuopos.

LAISVĖS VARPAS sekma dienomis 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedejas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Mielam Bičiuliui

A. A. STEPUI MACKEVIČIUI

mirus, jo žmonai Aldonai ir kitiems artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Aleksandras Daunys

Ilgamečiui parapijos choro dalyviui

A. A.

BRONIUI STRIMAČIUI

staiga mirus, jo žmoną Teresę, dukrą Genutę, mamytę, seses, brolius ir visus gimines ir artimuosius širdingai užjaučia ir kartu liūdi

New Haveno Šv. Kazimiero parapijos choras ir vargonininkas

A. A.

ADAI ŠILIMIENEI

mirus, jos dukteriai Lilei, žentui Arnoldui, anūkams Ričardui ir Andriui reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdi

Cape Cod LB apylinkės valdyba ir nariai

Mielam Kolegai

A. A. SIMUI VELBASIUI

mirus, Lietuvos valstybinės operos solistei Alei Kalvaitytei ir visiems artimiesiems reiškiu gilią užuojautą.

Vincė Jonuškaitė - Zaunienė

Nepriklausomos Lietuvos Kariui, Savanoriui-Kūrėjui

A. A. ANTANUI RAMANAUSKUI

iškėlavus į Anapilį, žmonai Izabelei, sūnui ir dukrai su šeimomis, seseriai Broni Spūdleni ir kitiems šeimoms artimiesiems ten okupuotoje Lietuvoje ir čia reiškiu gilią užuojautą ir jungiuosi į šeimos liūdesį.

Kazimieras Bačasauskas

A. A.

ANTANUI RAMANAUSKUI

mirus, jo sūnui Vyteniu su šeima bei kitiems artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Nerimantas ir Onė Karasai
Benius ir Gražina Mačiukai

A. A.

JULIJAI BANKOVICS

staiga mirus, jos seseriai Malvinai Klivečkienai, mūsų klubo valdybos narei, su šeima ir visiems kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos
New Yorko klubas ir valdyba

A. A.

JULIJAI BANKOVICS

staiga mirus, jos seseriai Malvinai Klivečkienai su šeima ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą

Marija Lušienė
Henrika Gražiūnienė
Elzė Barčiauskienė
Andželė ir Petras Petraičiai
Pranė ir Petras Ažuolai

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, patogu, privčiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj patraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai saugūs. Pieno aukščiausias procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 288-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturdays 10 AM to 1 PM
288-2500
NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gulliver Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

"Amber Holidays"

1987 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — \$1429.00

Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — \$1725.00

Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — \$1514.00

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Andrius Eiva kalba New
Yorke.